

Van Herk Groep B.V.

Bestaande uit:
Van Herk Groep B.V.
Bouwonderneming Lagendijk & Stout B.V.
Bouwonderneming Stout B.V.
Stout Bouwmaatschappij B.V.
Herkon B.V.

Energiebeoordeling 2024

CO₂-PRESTATIELADDER

Conform ISO 50001 § 4.4.3

Versie	:	1.0
Datum	:	Februari 2025
Status	:	Definitief
Opgesteld door	:	Tienmorgen Advies B.V.
Contactpersoon	:	Edwin Boerman
Telefoonnummer	:	0184-633875
E-mailadres	:	e.boerman@tienmorgenadvies.nl

I Inhoudsopgave

I	Inhoudsopgave	2
1.	Reikwijdte	3
2.	Inleiding	3
3.	Omschrijving activiteiten	3
4.	Analyse op hoofdlijnen van de huidige en historische CO₂-emissie	4
5.	Gedetailleerde analyse	8
6.	Controle stand van zaken maatregelen	13
7.	Vastleggen prioriteiten en kansen	15
7.1	Algemeen	15
7.2	Maatregellijst CO ₂ -Prestatieladder 2024	15
7.3	Erkende maatregelen energiebesparing in kantoren	15
7.4	Kansen voor verbetering energieprestatie	16
7.4.1	Algemeen	16
7.4.2	Kantoren	17
7.4.3	Projecten	18
8.	Conclusie	19
9.	Bijlage beoordeling erkende maatregelenlijst	20
9.1	Locatie Stationspark 1100 te Sliedrecht	20
9.2	Locatie Beyerinckstraat 10-12 te Sliedrecht	73

1. Reikwijdte

Deze energiebeoordeling geeft invulling aan de eis 2.A.3. en 1.B.1 van de CO₂-Prestatieladder versie 3.1, 22 juni 2020.

De energiebeoordeling wordt ieder half jaar uitgevoerd, aan het management ter beschikking gesteld en in de directiebeoordeling meegenomen.

2. Inleiding

De energiebeoordeling geeft een analyse van de meest significante energieaspecten. Een energiebeoordeling geeft meer zekerheid dat alle relevante energiestromen en het reductiepotentieel in beeld zijn. Het verslag omvat de volgende onderdelen:

- Een analyse op hoofdlijnen van het huidige en historische energieverbruik.
- Gedetailleerde analyse voor het identificeren van de faciliteiten, apparaten of processen die een significante invloed op het energieverbruik hebben.
- Het identificeren, vastleggen van prioriteiten en documenteren van kansen voor verbetering van de energieprestatie.

Deze beoordeling betreft geheel 2024.

3. Omschrijving activiteiten

De Van Herk Groep B.V. is een middelgrote bouwonderneming die actief is op het gebied van nieuwbouw, renovatie en onderhoud. Sinds de oprichting in 1908 is Van Herk Groep B.V. van een lokale aannemer uitgegroeid tot een regionaal werkende totaalbouwer. De Van Herk Groep B.V. kan opdrachtgevers ook van dienst zijn op het gebied van projectontwikkeling en vastgoedbeheer.

Van Herk Groep B.V. vervult de rol van moeder van de diverse werkmaatschappijen en deelnemingen met ieder haar eigen discipline variërend van aannemer tot projectontwikkelaar. De activiteiten binnen Van Herk Groep B.V. beperken zich tot registratie en beheer van deelnemingen en verstrekken van financieringen aan de werkmaatschappijen.

Bouwonderneming Stout B.V. vervult de rol van (hoofd)aannemer binnen de groep. Als aannemer bedienen zij de markt breed en worden gezien als totaalbouwer, waarbij zij zich richten op de grotere utiliteitsbouwprojecten als ook op woningbouw-, zorg- en onderwijsprojecten, maar ook op renovaties en verbouwingen. Het (bouwplaats) personeel is in dienst bij Stout Bouwmaatschappij B.V.

Bouwonderneming Lagendijk & Stout B.V. houdt zich bezig met nieuwbouw, verbouw, transformatie en onderhoud. Ze bouwen zowel voor particuliere als zakelijke opdrachtgevers.

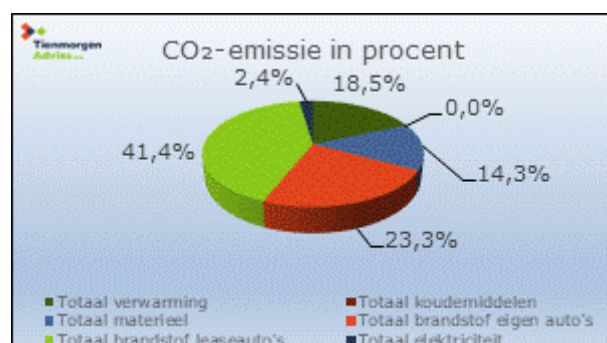
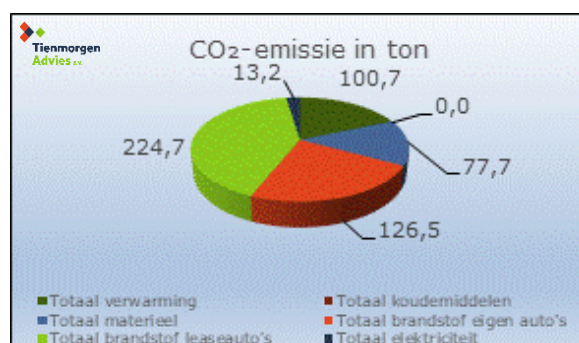
Herkon B.V. vervult de rol van projectontwikkelaar binnen de groep. Als ontwikkelaar is Herkon B.V. actief in de woningmarkt en het bedrijfsmatig vastgoed.

4. Analyse op hoofdlijnen van de huidige en historische CO₂-emissie

De CO₂-emissie van de Van Herk Groep B.V. over 2021 (referentiejaar) is hieronder gespecificeerd.

Scope 1						
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO ₂ -factor	Ton CO ₂	Percentage
Verwarming	Kantoor	m ³	36.594	1.884	68,9	12,70%
Verwarming	Projecten	m ³	16.855	1.884	31,8	5,85%
Totaal verwarming					100,7	18,55%
Koudemiddel	R22	Kg	0	1.760	0,00	0,00%
Koudemiddel	R410A	Kg	0,0	1.924	0,00	0,00%
Totaal koudemiddelen					0,00	0,00%
Heftrucks	Propan	ltr	928	1.725	1,6	0,29%
Rollend materieel	Gasolie	ltr	23.344	3.262	76,1	14,02%
Totaal materieel					77,7	14,32%
Eigen auto's	Diesel	ltr	31.129	3.262	101,5	18,70%
Eigen auto's	Premium Diesel	ltr	492	3.262	1,6	0,30%
Eigen auto's	Euro 95	ltr	7.741	2.784	21,6	3,97%
Eigen auto's	Premium benzine	ltr	663	2.784	1,8	0,34%
Leaseauto's	Super 98	ltr	3.711	2.784	10,3	1,90%
Leaseauto's	Euro 95	ltr	71.768	2.784	199,80	36,80%
Leaseauto's	Diesel	ltr	4.475	3.262	14,60	2,69%
Totaal brandstof eigen auto's					126,5	23,31%
Totaal brandstof leaseauto's					224,7	41,39%
Totale emissie scope 1					529,7	97,56%
Scope 2						
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO ₂ -factor	Ton CO ₂	Percentage
Elektriciteit	Kantoor	kWh	194.374	0	0,0	0,00%
Elektriciteit	Projecten	kWh	1.238.794	0	0,0	0,00%
Elektriciteit	Eigen auto's	kWh	5.245	556	2,92	0,54%
Elektriciteit	Leaseautos	kWh	18.556	556	10,32	1,90%
Totaal elektriciteit					13,2	2,44%
Totale emissie scope 2					13,2	2,44%
CO₂-emissie scope 1 en 2 in tonnen totaal					543,0	100,00%
Totale emissie kantoor					68,9	12,70%
Totale emissie projecten					31,8	5,85%
Totale emissie brandstof					442,3	81,45%

In de tabel is de CO₂-emissie van 2021 en 2023 weergegeven.

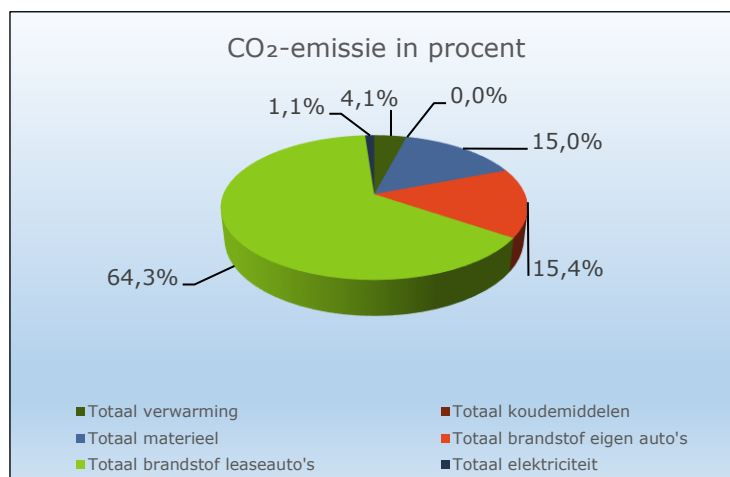
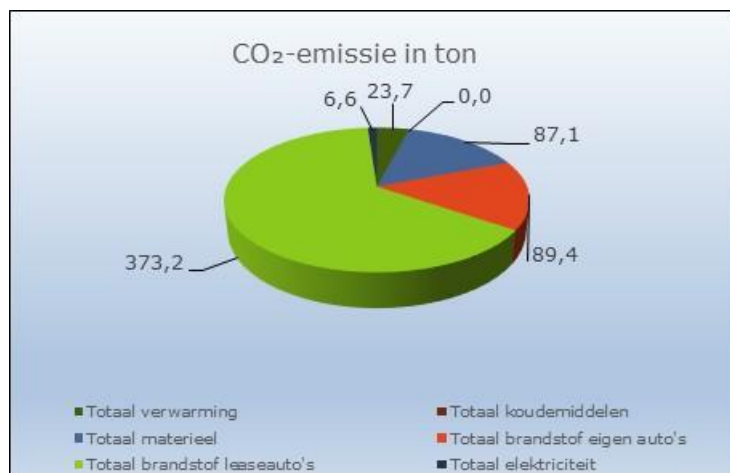
Emissiebron	Referentie 2021		2024		
	CO ₂	%	CO ₂	Verschil t.o.v. 2021	
				CO ₂	%
Scope 1					
Verwarming kantoor	100,70	18,5%	23,70	-77,00	-76,5%
Koudemiddelen	0,00	0,0%	0,00	0,00	0,0%
Materieel	77,75	14,3%	87,06	9,31	12,0%
Brandstof eigen auto's	126,54	23,3%	89,39	-37,15	-29,4%
Brandstof leaseauto's	224,73	41,4%	373,19	148,46	66,1%
Scope 2					
Elektriciteit kantoor	0,00	0,0%	0,00	0,00	0,0%
Elektriciteit projecten	0,00	0,0%	0,00	0,00	0,0%
Elektriciteit auto's	13,23	2,4%	6,64	-6,59	-49,8%
Totaal CO₂ Scope 1 en 2	542,95	100,0%	579,99	37,04	6,82%

De CO₂-emissie van de Van Herk Groep B.V. over 2024 is hierna verder gespecificeerd.

CO ₂ -emissie inventarisatie				2024		
Algemene gegevens						
Bedrijfsnaam	Van Herk Groep B.V.					
Huidige datum	24 februari 2025					
Inventarisatiejaar	Geheel 2024					
Contactpersoon	Tienmorgen Advies B.V.			info@tienmorgenadvies.nl		
Organisatie grenzen						
Hoofdonderneming	Van Herk Groep B.V.					
Bestaande uit	Van Herk Groep B.V., Bouwonderneming Stout B.V., Stout Bouwmaatschappij B.V., Herkon B.V. en Bouwonderneming Lagendijk & Stout B.V.					
Aantal vestigingen	2					
Scope 1						
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO ₂ -factor	Ton CO ₂	Percentage
Verwarming	Kantoor	m³	11.108	2.134	23,7	4,09%
Verwarming	Projecten	m³	0	2.134	0,0	0,00%
Totaal verwarming					23,7	4,09%
Koudemiddel	R32	Kg	0,0	677	0,00	0,00%
Koudemiddel	R410A	Kg	0,0	1.924	0,00	0,00%
Totaal koudemiddelen					0,00	0,00%
Heftrucks	Propan	ltr	1.325	1.725	2,3	0,39%
Rollend materieel	Gasolie	ltr	26.038	3.256	84,8	14,62%
Totaal materieel					87,1	15,01%
Eigen auto's	Diesel	ltr	23.985	3.256	78,1	13,46%
Eigen auto's	Bio Diesel	ltr	219	437	0,1	0,02%
Eigen auto's	Premium Diesel	ltr	115	3.256	0,4	0,06%
Eigen auto's	Euro 95	ltr	3.837	2.821	10,8	1,87%
Leaseauto's	Euro 95	ltr	132.291	2.821	373,19	64,34%
Totaal brandstof eigen auto's					89,4	15,41%
Totaal brandstof leaseauto's					373,2	64,34%
Totale emissie scope 1					573,3	98,86%
Scope 2						
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO ₂ -factor	Ton CO ₂	Percentage
Elektriciteit	Kantoor	kWh	183.510	0	0,0	0,00%
Elektriciteit groen	Projecten L&S	kWh	32.565	0	0,0	0,00%
Elektriciteit groen	Projecten Stout	kWh	175.907	0	0,0	0,00%
Elektriciteit laadpalen	Stationspark	kWh	54.511	0	0,0	0,00%
Elektriciteit laadpalen	Lagendijk&Stout	kWh	5.119	0	0,0	0,00%
Elektriciteit onderweg	Leaseauto's	kWh	12.383	536	6,6	1,14%
Totaal elektriciteit					6,6	1,14%
Totale emissie Scope 2					6,6	1,14%
CO ₂ -emissie Scope 1 en 2 in tonnen totaal					580,0	100,00%
Totale emissie kantoor					23,7	4,09%
Totale emissie projecten					0,0	0,00%
Totale emissie brandstof					556,3	95,91%

Duidelijk blijkt dat de CO₂-emissie ten gevolge van het brandstofverbruik het hoogste is.

Wat met name opvalt is dat de CO₂-emissie van de eigen auto's sterk is gedaald, terwijl de CO₂-emissie van de leaseauto's is gestegen. Dit is te verklaren omdat de Van Herk Groep B.V. langzaam maar zeker overgaat naar alleen leaseauto's.

5. Gedetailleerde analyse

Verantwoordelijk voor het verbruik van 2024 waren het brandstofverbruik van auto's en rollend materieel en het gasverbruik voor de kantoren.

De grootste emissiebron is het brandstofverbruik van de auto's.

Om een goede indruk te krijgen van de emissie zijn er een aantal invloedsfactoren van belang. De volgende invloedsfactoren zijn gesignaleerd:

FTE

Het aantal FTE wat werkzaam is bij de Van Herk Groep B.V. is van invloed op de CO₂-emissie. Dit is met name van invloed op het elektriciteitsverbruik en gasverbruik van het kantoor en de projecten

Omzet

Ook de omzet kan een factor van invloed zijn. Ook hier geldt weer dat dit met name terug te vinden zal zijn in het elektriciteitsverbruik van de projecten. Omdat hier sprake is van duurzame elektriciteit is er geen analyse gemaakt.

Graaddagen en gasverbruik

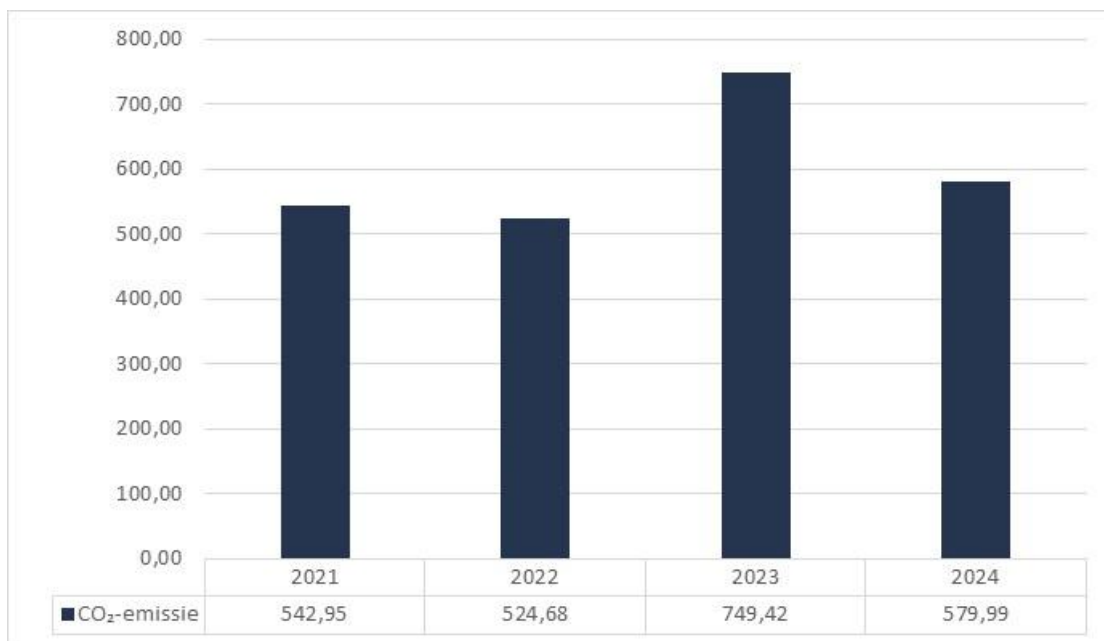
Als een jaar in verhouding warmer is, zal het gasverbruik lager worden. Dit is terug te vinden in het aantal graaddagen. Deze zijn gemeten via het KNMI weerstation van Rotterdam.

Brandstof in relatie met gereden kilometers

Om de CO₂-emissie ten gevolge van brandstof te kunnen beoordelen, moet ook gekeken worden naar het aantal gereden kilometers. Hierdoor wordt de invloed van de afstand van de diverse projecten meegenomen.

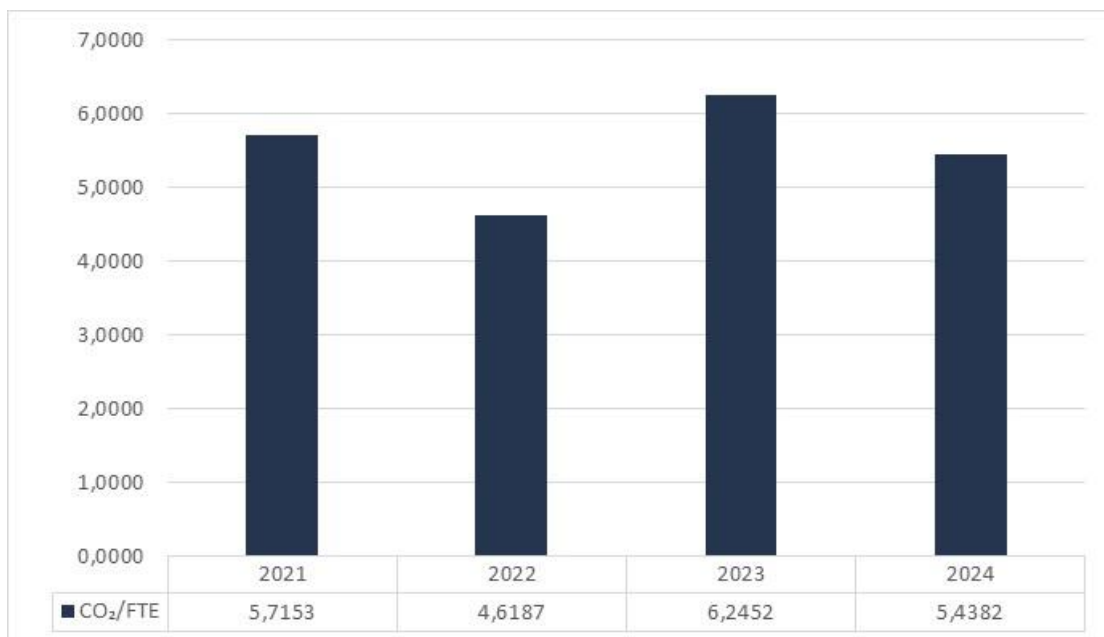

Als eerste gaan we echter in op de ontwikkelingen van de totale CO₂-emissie. Deze is weergegeven in de volgende grafiek.

De CO₂-emissie is beduidend lager dan in 2023 maar nog hoger dan in 2021. Er heeft een ombuiging plaatsgevonden.

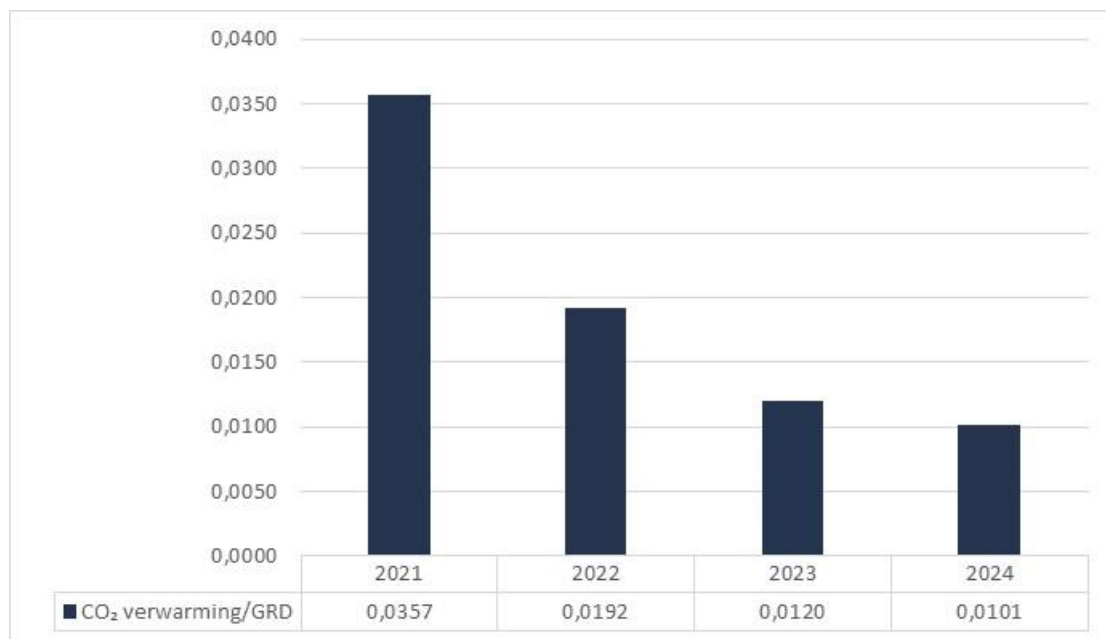
In de onderstaande grafiek is de emissie per FTE (inclusief flexibele schil, ZZP'ers) weergegeven.

Na een sterke stijging in 2023 is er in 2024 een duidelijke daling zichtbaar. De CO₂/FTE ligt lager dan in het referentiejaar 2021.

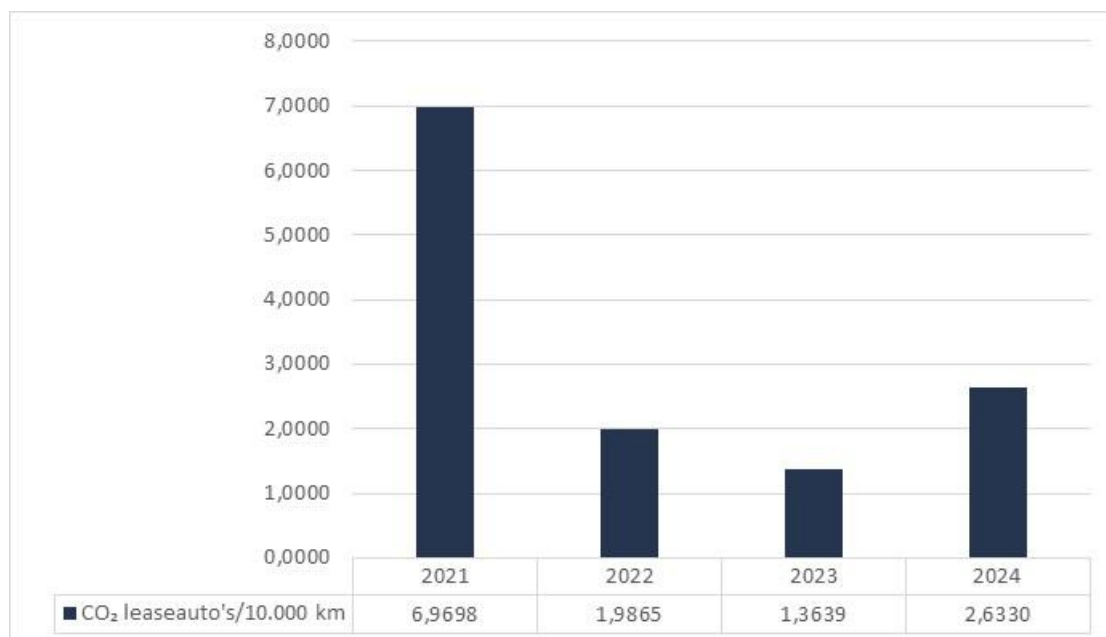

In de volgende grafiek is de emissie voor verwarming ten opzichte van het aantal graaddagen weergegeven.

De uitstoot per graaddag is ten opzichte van 2021 sterk gedaald.

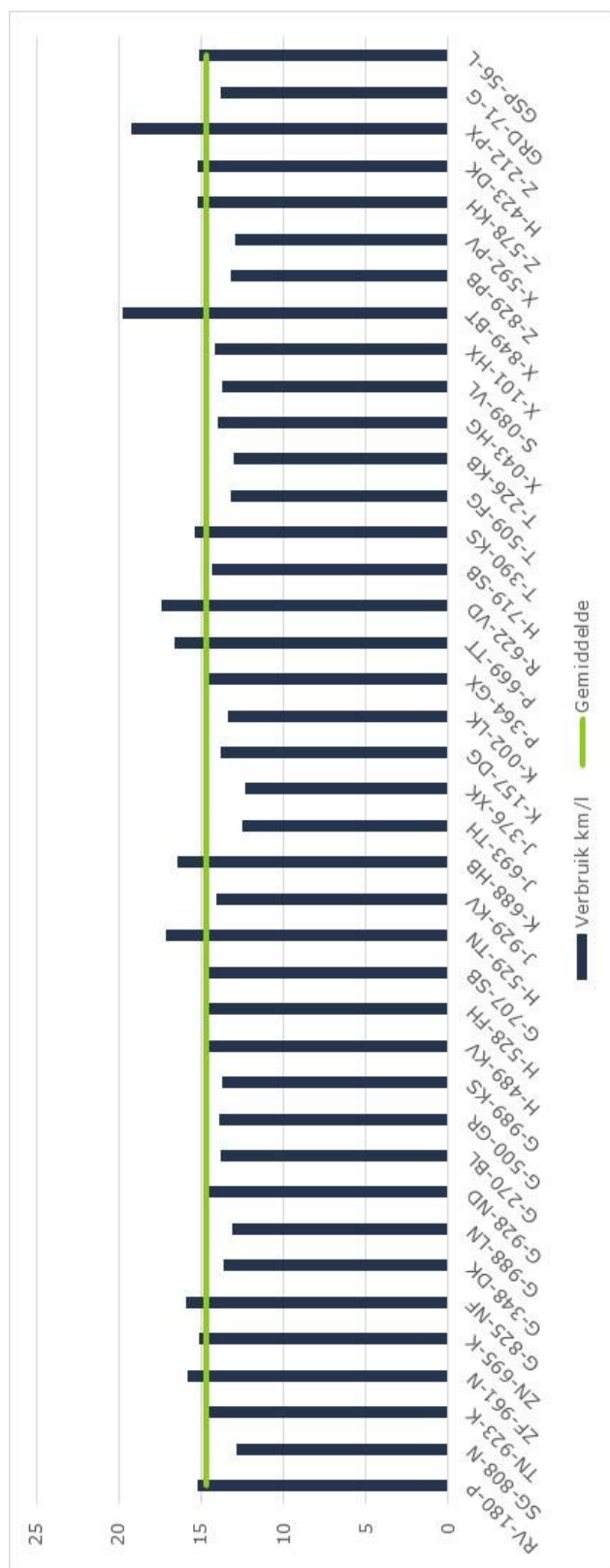
In de volgende grafiek is de emissie van de leaseauto's weergegeven. De bedrijfsauto's zijn niet meer meegenomen. Er zijn heel weinig bedrijfsauto's. De ingevoerde kilometerstanden van deze bedrijfsauto's zijn niet betrouwbaar.

In de grafiek is zichtbaar dat de CO₂-emissie ten opzichte van 2023 sterk is gestegen. De emissie is echter altijd nog lager dan in 2021. Omdat er meer aandacht is besteed aan de registratie van kilometers, is een deel van de verhoging ook te wijten aan nauwkeurigere cijfers.

Hieronder staat het brandstofverbruik per leaseauto weergegeven.

Hieronder is het verbruik van de elektrische leaseauto's weergegeven.

Bij de brandstofauto's zijn er in totaal zes leaseauto's waarvan het verbruik ver boven gemiddeld is. Het betreft de volgende kentekens:

- Z-212-PX;
- X-849-BT;
- R-622-VD;
- P-669-TT;
- K-688-HB;
- H-529-TN.

Bij de elektrische leaseauto's hebben alleen de volgende kentekens een iets hoger verbruik dan gemiddeld

- G-913-VX;
- G-321-LZ;
- GSB-95-P.

Wij adviseren na te gaan of de oorzaak van dit relatief hogere verbruik van de genoemde auto's te verklaren is.

Opmerkingen:

Ten opzichte van vorig jaar is er een sterke verbetering zichtbaar met betrekking tot de registratie van verbruik en kilometerstanden. De bovenstaande grafieken geven daardoor een goed beeld.

Het brandstof en elektriciteitsverbruik van de hybride auto's is niet in deze rapportage opgenomen. Het betreft hier een beperkt aantal auto's. De drie dieselauto's zijn eveneens niet opgenomen in de overzichten.

6. Controle stand van zaken maatregelen

In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de te nemen maatregelen.

Het verbeteren van de CO₂-bewustwording van het personeel.

Er is sterk ingezet op het verbeteren van de CO₂-bewustwording van het personeel. Zo zijn alle medewerkers vanaf begin 2017 frequent geïnformeerd over de (aanstaande) certificering van de CO₂-Prestatieladder binnen de Van Herk Groep B.V. Per brief zijn alle medewerkers geïnformeerd over de daadwerkelijke certificering en de impact hiervan op de organisatie.

Verder heeft Bouwonderneming Stout B.V. ervoor gekozen om alle bouwlocaties te voorzien van een, door SKAO ontworpen banner, waarop wordt uitgedragen dat er op de bouwplaatsen gewerkt wordt aan het reduceren van de CO₂-uitstoot. Op deze manier worden naast de medewerkers op de bouwplaatsen ook alle onderaannemers en ZZP'ers op de bouwplaatsen bewust gemaakt van de doelstelling om CO₂ te reduceren.

Het verbeteren van de kennis en houding van medewerkers m.b.t. CO₂-reductie in projecten.

Tijdens de georganiseerde vaklieden overleggen wordt er aan de collega's een toelichting gegeven over de CO₂-Prestatieladder. Ook zijn er enkele maatregelen genoemd op kantoor, in het wagenpark en op de bouwplaatsen die een bijdrage leveren aan de beoogde CO₂-reductie. De sessie wordt afgesloten met een korte brainstorm over mogelijke reductiemaatregelen op de bouwplaatsen. Ook de noodzaak van carpoolen komt aan de orde.

Tevens is in het personeelshandboek een paragraaf opgenomen over de CO₂-Prestatieladder en de doelstellingen tot het reduceren van de CO₂-emissie van de organisatie. Nieuwe medewerkers worden op deze manier direct betrokken bij de duurzame ambities.

Het bij inkoop van hardware rekening houden met het energieverbruik.

In november 2017 zijn de multifunctionele printers op de afdelingen vervangen. Hierbij is gekozen voor het product van Konica Minolta. Een hoogwaardig product van een fabrikant op basis van gebruiksanalyse doorontwikkeld met als doel het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Zo wordt er gebruik gemaakt van een specifiek type toner waarvan biomassa een van de ingrediënten is. Verder is deze maatregel onderdeel van het beleid geworden. Daarnaast wordt al vanaf 2023 rekening gehouden met het energieverbruik bij aanschaf van hardware (Energy Star of EPEAT registratie).

Het controleren van de juiste bandenspanning van het wagenpark.

Bij alle leaseauto's vindt tweemaal per jaar een wissel plaats tussen de zomer- en winterbanden. Hierbij worden de banden op de juiste spanning uitgevoerd. Verder is ingesteld dat tijdens de jaarlijkse vaklieden overleggen in oktober de bandenspanning van de in eigendom zijnde auto's wordt gecontroleerd.

Ledverlichting kantoorpand.

Het nieuwe hoofdkantoor is voorzien van ledverlichting. Ook de locatie Beyerinckstraat is voorzien van ledverlichting.

Elektrisch rijden of auto's met een beter energielabel actief stimuleren.

Elektrisch rijden of auto's met een beter energielabel zorgen voor een lager CO₂-verbruik in vergelijking met oudere auto's met een minder energielabel, wanneer hetzelfde aantal kilometers wordt afgelegd. Dit wordt actief gestimuleerd.

Monitoren elektriciteitsverbruik elektrische auto's.

Het monitoren van verbruiken geeft inzicht in de verbruiken. Wanneer inzicht is verkregen in de verbruiken, kan bijgestuurd worden met als doel te reduceren. Sinds 2024 is de registratie sterk verbeterd.

Opladen van elektrische auto's bij het eigen pand bevorderen.

Door zoveel mogelijk bij het eigen pand op te laden, wordt zoveel mogelijk van de eigen opgewekte energie gebruik gemaakt. Dit is CO₂ vrij. Dit is inmiddels onderdeel van het beleid.

Onderhoud auto's en busjes uitvoeren volgens fabrieksopgave.

Goed onderhoud draagt bij aan een langere levensduur. Daarnaast draagt goed onderhoud bij aan een zuiniger verbruik. Dit is inmiddels onderdeel van het beleid.

Aanschaf elektrische heftruck.

Een elektrische heftruck heeft een lagere CO₂-uitstoot dan een gas- of diesel heftruck. Daarnaast kan de accu van de elektrische heftruck opgeladen worden met de opgewekte of duurzaam ingekochte energie. Staat gepland voor 2024.

Stimuleren carpoolen.

Het reduceren van het aantal gemaakte kilometers, bedrijfsbreed, zorgt voor minder CO₂-uitstoot. Dit is inmiddels onderdeel van het beleid.

Het beoordelen van CO₂-reductie maatregelen op de bouwplaatsen.

Er is in het beleid bepaald dat alle bestaande keten worden voorzien van ontvochtigers, zodat de kachel lager kan voor het drogen van de kleding. Alle verlichting (in de keten, loopverlichting en bouwplaats verlichting) wordt de komende jaren aangepast naar ledverlichting en de keten worden voorzien van sensoren. In het machinepark zijn nog geen veranderingen doorgevoerd.

Het monitoren van individuele mobiele werktuigen op brandstofgebruik en het aantal draaiuren.

Van veel personenauto's en bedrijfsauto's worden inmiddels de kilometerstanden bijgehouden. Dit geeft samen met de informatie over de tankbeurten inzicht over het gebruik en verbruik van de verschillende voertuigen. Voor deze voertuigen is er sprake van een 'vaste' berijder.

Wat wel opvalt is dat van een aantal voertuigen de kilometerstanden niet of niet correct worden ingevoerd.

Bij de enkele mobiele werktuigen, bestaand uit enkele verreikers en heftrucks, vindt er nog geen monitoring plaats van het aantal draaiuren. Wel worden de voor deze werktuigen benodigde brandstoffen meegenomen in de CO₂-footprint.

7. Vastleggen prioriteiten en kansen

7.1 Algemeen

Voordat overgegaan wordt tot het vastleggen van prioriteiten, is op basis van de maatregellijst CO₂-Prestatieladder (lijst 2025) beoordeeld wat de huidige stand van zaken is. Vervolgens is op basis van de erkende maatregelenlijst (Besluit activiteiten leefomgeving en Activiteitenregeling milieubeheer) de stand van zaken beoordeeld. De huidige stand van zaken is als bijlage toegevoegd.

7.2 Maatregellijst CO₂-Prestatieladder 2024

De maatregellijst is door van Herk Groep B.V. ingevuld. Als we naar de maatregellijst kijken, zouden we Van Herk Groep B.V. als middenmoter/koploper moeten kwalificeren.

7.3 Erkende maatregelen energiebesparing in kantoren

In bijlage 10 van Activiteitenregeling milieubeheer zijn de erkende maatregelen voor energiebesparing weergegeven. De erkende maatregelen zijn na overleg met vertegenwoordigers (en deskundigen) van het bedrijfsleven en het bevoegd gezag opgesteld.

In hoofdstuk 9 is de beoordeling van de erkende maatregelen als bijlage opgenomen.

7.4 Kansen voor verbetering energieprestatie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de kansen voor verbetering van de energieprestatie. Er is een onderverdeling gemaakt tussen algemene maatregelen, maatregelen kantoor, en maatregelen op de bouwlocaties.

7.4.1 Algemeen

Cursus het nieuwe draaien

De relevantie is in onderzoek. Hier is zeker een reductie te behalen.

Monitoring brandstofverbruik en draaiuren mobiele werktuigen

Hier is een CO₂-reductie mee te behalen. Ook dit is in onderzoek.

Controle bandenspanning

Bij de bandenwissel (tweemaal per jaar) wordt de bandenspanning gecontroleerd. Het is beter om de frequentie te verhogen naar minimaal 1 keer per 3 maanden.

CO₂-gerelateerd onderzoek en innovatie

Ingenieurs/ontwerpers/projectleiders zouden een cursus kunnen krijgen waarin aandacht wordt besteed aan ontwerpmethoden en CO₂-reductie .

Dialogoog met betrekking tot CO₂-reductie met opdrachtgevers

CO₂-reductie zou een agendapunt in periodiek overleg met grote opdrachtgevers kunnen worden. Op dit moment is dit nog geen onderdeel van het overleg.

Realiseren verkoopbaar secundair materiaal

Er zou gekeken kunnen worden of er mogelijkheden zijn om op structurele basis een secundair materiaal, dat zonder noemenswaardige bewerking (door de afnemer), geschikt is als grondstof in productieprocessen te verkopen.

Inkoop van hulpstoffengebruik van secundaire materialen

Van Herk Groep B.V. zou de mogelijkheden voor gebruik van secundaire materialen, in de eigen bedrijfsprocessen, ter vervanging van "standaard" inkoop kunnen onderzoeken.

Reductie of verduurzaming van verpakkingsmaterialen

Door het gebruik van duurzamere verpakkingsmaterialen kan een CO₂-reductie gerealiseerd worden.

Gebruik van hernieuwbare brandstof

Er zou gekeken kunnen worden naar het gebruik van biobrandstoffen.

Groene cloudopslag

Er kan gekozen worden om alle data op te slaan in de Cloud. Door een clouddienst te kiezen die aantoonbaar een groen beleid heeft, kan bespaard worden op de CO₂-emissie.

Stimuleren zuinig rijden door monitoring

Door het brandstofverbruik van alle voertuigen te monitoren en dit terug te koppelen naar de bestuurders kan zuinig rijden gestimuleerd worden. Ook kan hier een financiële prikkel aan verbonden worden.

Verwarming vrachtwagens door middel van een standkachel

Door een standkachel toe te passen in plaats van verwarming door middel van het koelwater kan een besparing op het brandstofverbruik gerealiseerd worden.

Koeling vrachtwagens door middel van een standairco

Wat voor verwarming geldt, geldt eveneens voor koeling.

Toepassen hybride vrachtwagens

Door het toepassen van hybride vrachtwagens kan een besparing op het brandstofverbruik gerealiseerd worden.

Tegengaan stationair draaien van (vracht)wagens

Door het voorkomen van stationair draaien kan een besparing op het brandstofverbruik gerealiseerd worden. Hiervoor dienen afspraken gemaakt te worden met het personeel.

Rijden op aardgas (LNG of CNG)

Bij de aanschaf van nieuwe (vracht)wagens kan gekozen worden voor voertuigen op aardgas.

Nieuwe medewerkers

De nieuwe medewerkers krijgen geen OV-abonnement aangeboden. De reden hiervan is dat het kantoor met het OV slecht bereikbaar is. Bij het nieuwe kantoor is de bereikbaarheid via het OV juist goed te noemen. Hier zou een OV-abonnement overwogen kunnen worden.

Terugdringen autogebruik

Er kan gekozen worden om mobiliteitskaarten beschikbaar te stellen. Zo kan het aantal gereden kilometers teruggedrongen worden.

Faciliteiten voor thuiswerken

Door faciliteiten voor thuiswerken beschikbaar te stellen, kan het aantal reiskilometers beperkt worden.

Snelheidsbegrenzers op busjes

Er kan een besparing op het brandstofverbruik gerealiseerd worden door snelheidsbegrenzers in te zetten op alle nieuwe en bestaande busjes, ook die waarvoor dat niet reeds verplicht is. Hierbij worden busjes voor werkzaamheden en/of personenvervoer bedoeld.

Carpoolen stimuleren

Meer carpoolen zal leiden tot minder gereden kilometers en verlaging van de CO₂-emissie.

Aanschaf banden op basis van energielabel

Banden met een gunstiger energielabel verlagen het brandstofverbruik.

Bewustwording bij personeel en inleners CO₂-reductie

Een betere bewustwording van CO₂-emissie is bij het eigen personeel, maar ook met name bij de inleners een mogelijkheid om de CO₂-emissie te verlagen.

7.4.2 Kantoren

Energiemonitoring en -bewakingssysteem

Beide locaties zijn niet voorzien van een automatisch energieregistratie- en bewakingssysteem. Als gekozen wordt voor een systeem wat de verbruiken real time weergeeft, kan een goede controle op verspillingsenergie plaatsvinden.

Ook bij het goed in kaart brengen van het realtime energieverbruik op de bouwplaatsen kan een energieregistratie- en bewakingssysteem veel werk uit handen nemen.

Deze maatregel is opgenomen in de erkende maatregelenlijst onder maatregel GA1.

Isoleren appendages

Een deel van de appendages aan het Stationspark 1100 te Sliedrecht is niet geïsoleerd. Door deze te isoleren, wordt warmteverlies voorkomen. Deze maatregel is opgenomen in de erkende maatregelenlijst onder maatregel GC4.

7.4.3 Projecten

Aandacht voor CO₂-reductie in projecten NIET verkregen met gunningsvoordeel

Bij ontwerp opdrachten kan er aandacht besteed worden aan CO₂-reductie.

Rijplaten toepassen op iedere bouwplaats

Door het toepassen van rijplaten wordt het brandstofverbruik gereduceerd.

8. Conclusie

Als we kijken naar de cijfers over 2024, kunnen we concluderen dat de absolute CO₂-emissie ten opzichte van het referentiejaar bijna 7% hoger ligt. De oorzaak hiervan is de groei van Van Herk Groep B.V. De gecorrigeerde waarden (CO₂/FTE, CO₂-verwarming/GRD en CO₂ leaseauto's/10.000km) liggen echter allemaal lager.

9. Bijlage beoordeling erkende maatregelenlijst

9.1 Locatie Stationspark 1100 te Sliedrecht

Onderdeel gebouwen

Categorie: Energiebeheersysteem

GA1	Pas een automatisch energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) met rapportagefunctie toe, waarbij gas- en warmte- (per uur) en elektragebruik (per kwartier) van het gebouw wordt geregistreerd.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
X Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
X Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is een meetbedrijf voor alle elektriciteitsmeters. Wordt echter niet geanalyseerd. Het berekenen van het verbruik moet handmatig. EBS nog plaatsen.
Doelmatig beheer en onderhoud	Analyseer de gemonitorde data eenmaal aan het begin van het stookseizoen en eenmaal direct na het stookseizoen en stel de energiegebruikers zo optimaal mogelijk in. Wijs iemand aan die verantwoordelijk is voor het optimaliseren van de instellingen van de energiegebruikers.

GB1		Isoleer spouwmuren van gebouwen.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Er is geen steiger nodig voor het aanbrengen van de isolatie. Er is in het kader van de Wet natuurbescherming geen nieuw onderzoek naar nestelplaatsen van beschermde diersoorten (zoals vleermuizen) nodig. De maatregel is niet van toepassing bij winkels en overige gebouwen die slechts beperkt bijverwarmd hoeven worden, omdat er veel warmte vrij komt door de aanwezige processen en/of apparatuur. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.	
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.	

GB2		Isoleer platte daken (bovenop de dakbedekking).
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Het dak heeft voldoende draagkracht voor het isolatiemateriaal en de benodigde ballast. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.	
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.	

GB3	Pas een automatisch sluitmechanisme toe bij overheaddeuren.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
X Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels. Stel de sensor goed in en zorg er daarbij voor dat de deur niet te snel (automatisch) opengaat.
GB4	Isoleer platte daken (onder de dakbedekking).
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
GB5	Vervang in bestaande kozijnen en ramen het enkelglas door HR++ glas.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	HR++ glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.

GB6	Vervang in bestaande kozijnen en ramen dubbelglas door HR++ glas	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m³ per jaar.	
Technische randvoorwaarden	HR++ glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.	
GB7	Gebruik opblaasbare luchtkussens bij een vrachtwagen docking.	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: de docking wordt gemiddeld genomen ten minste 10 u/wk gebruikt voor het laden en of lossen.	
Technische randvoorwaarden	De ruimte wordt matig verwarmd (ten minste 15 °C).	
☐ Wel van toepassing		
X Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig.	
Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.		
GB8	Plaats een loopdeur in overheaddeuren.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	De ruimte wordt ten minste matig verwarmd (15°C of hoger).	
☐ Wel van toepassing		
X Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig.	
Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.		

Categorie: Ruimteverwarming

GC1	Pas een klokregeling toe en regel deze in.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de klokinstellingen van het verwarmingssysteem en zorg dat deze nauw aansluiten bij de werkelijke gebruikstijden van het gebouw. Regel naast de gebruikelijke openingstijden van het pand ook de vakanties in. Voor deze controle kan gebruik worden gemaakt van de data uit het energiebeheersysteem.
GC2	Pas naast de bestaande verwarmingsketel een elektrische warmtepomp toe.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van de warmtepomp. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing X Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Volledig verwarmd door warmtepomp.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de instelling van de stooklijn en het functioneren van de regeling. Controleer minimaal jaarlijks de effectieve en efficiënte werking van de warmtepomp.

GC3		Pas een weersafhankelijke regeling toe.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Bij een gecombineerd opweksysteem voor verwarming en warmtapwater is het technisch mogelijk om het tapwater in een aparte groep tot ten minste 65°C te verwarmen.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de instelling van de stooklijn.	
GC4		Isoleer de verwarmingsleidingen en appendages in onverwarmde ruimtes.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
X Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		Deels toegepast, moet nog verder uitgevoerd worden.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal rond leidingen en appendages in onverwarmde ruimten. Zorg dat deze goed bevestigd is en herstel het materiaal bij eventuele schade.	
GC5		Isoleer ventilatiekanalen in onverwarmde ruimtes.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal van de ventilatiekanalen.	

GC6	Pas een individuele regeling van de temperatuur per ruimte toe.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van de individuele regeling en/of de stand van de thermostatische radiatorcranken.
GC7	Pas frequentiegeregelde circulatiepompen toe.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het verwarmingssysteem laat een variabel debiet toe.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de instellingen van pompen en controleer of het afgiftesysteem nog goed werkt.
GC8	Vervang direct gestookte gasheaters in bedrijfshallen door direct gestookte HR-gasheaters.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 1.000.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	In de ruimte is een rioolaansluiting aanwezig voor het aansluiten van de condensafvoer(en).
☐ Wel van toepassing	
X Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de temperatuurinstellingen van de regeling en onderhoud de gasheater volgens leveranciersvoorschriften.

GD1	Pas een klokregeling toe op het ventilatiesysteem.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak filters, ventilatoren en luchtkanalen van het ventilatiesysteem regelmatig schoon. Controleer jaarlijks de klokinstellingen van het ventilatiesysteem en zorg dat deze nauw aansluiten bij de werkelijke gebruikstijden van het gebouw.
GD2	Pas warmteterugwinning toe op een ventilatiesysteem met mechanische toevoer en afvoer.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het twincoilsysteem is inpasbaar in de luchtbehandelingskast of de luchtkanalen. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak filters, ventilatoren en luchtkanalen van het ventilatiesysteem regelmatig schoon.
GD3	Vervang ventilatoren van klasse IE1 door ventilatoren van klasse IE4 of hoger
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.700 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

GD4	Vervang indirect gedreven IE1-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.900 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

GD5	Vervang indirect gedreven IE2-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.300 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

GD6	Vervang indirect gedreven IE3-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is tenminste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

GD7	Vervang ventilatoren van klasse IE2 of IE3 door ventilatoren van klasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

Categorie: Warm tapwater

GE1	Isoleer warmwaterleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal rond leidingen en appendages en herstel deze bij eventuele schade.

GE2	Gebruik waterbesparende douchekoppen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij een gemiddeld gebruik van meer dan 6 douchebeurten per week.
Technische randvoorwaarden	Door toepassing van de waterbesparende douchekop komt het tapdebiet bij systemen zonder voorraadvat niet onder de tapdrempel van het tapwatertoestel.
☐ Wel van toepassing X Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig. Controleer regelmatig de instellingen van het warmtapwatersysteem en voer regelmatig onderhoud uit aan kranen, kleppen en warmtapwaterinstallaties.

GE3	Vervang bij een indirect verwarmd voorraadvat de bestaande ketel door een HR-ketel.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
X Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van het warmtapwatersysteem en voer regelmatig onderhoud uit aan kranen, kleppen en warmtapwaterinstallaties.

Categorie: Binnenverlichting

GF1	Pas een regeling toe op de verlichting, zodat deze buiten gebruikstijden niet onnodig brandt.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer dagelijks bij het verlaten van het pand of alle verlichting die uit kan ook is uitgezet.

GF2	Vervang TL8-buizen door ledbuizen
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.600 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande armaturen zijn geschikt voor toepassing van ledbuizen.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
X Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF3		Vervang TL5-fluorescentiebuizen door ledbuizen.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij meer dan 6.100 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden		De bestaande armaturen zijn geschikt voor de toepassing van ledbuizen.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF4		Vervang gloei-, halogeen- en spaarlampen door ledlampen.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij meer dan 600 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden		De bestaande armaturen zijn geschikt voor ledlampen, waardoor de lampen één-op-één vervangbaar zijn.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF5		Vervang gasontladingslampen door ledlampen.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden		De bestaande armaturen zijn geschikt voor ledlampen, waardoor de lampen één-op-één vervangbaar zijn.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing X Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF6	Vervang montagebalken en lichtlijnen met TL8-buizen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.100 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X AI toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF7	Vervang plafondspots met spaarlampen door ledspots.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.300 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X AI toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF8	Vervang wandarmaturen met spaarlampen door ledwandarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
X AI toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF9	Vervang wandarmaturen met halogeenlampen door ledwandarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.100 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF10	Vervang spots met halogeenlampen door ledspots
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.400 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF11	Vervang railspots met halogeenlampen door ledrailspots
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.200 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande spanningsrail/contactrail is geschikt voor toepassing van de ledrailspots.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF12	Vervang railspots met gasontladingslampen door ledrailspots.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 5.200 branduren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 2.000 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	De bestaande spanningsrail/contactrail is geschikt voor toepassing van de ledrailspots.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	
GF13	Vervang pendelarmaturen en opbouwarmaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	
GF14	Vervang ingebouwde plafondarmaturen met TL8-buizen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF15	Vervang vluchtwegsignaleringsarmaturen met TL-buizen of spaarlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Buitenverlichting

GG1	Vervang armaturen met TL8-buizen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De verlichting hoeft om veiligheidsredenen niet de gehele nacht aan te blijven.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GG2	Vervang wandarmaturen met halogeenlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GG3	Vervang wandarmaturen met spaarlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GG4	Vervang armaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GH1	Plaats zonnepanelen op het dak.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het dak heeft voldoende vrije draagkracht voor de plaatsing van zonnepanelen en bijbehorende ballast. De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Het dak hoeft de komende 10 jaar niet te worden gerenoveerd. De verzekeraar gaat akkoord met plaatsen van de zonnepanelen zonder dat dit tot een significante prijsstijging van de verzekeringspremie leidt. Bij een installatie van 300 kWp kan alle opgewekte energie direct in het gebouw worden gebruikt. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak de zonnepanelen jaarlijks schoon. Controleer regelmatig of de verwachte productie gehaald wordt of laat dit monitoren.

Onderdeel 1 Faciliteiten

Categorie: Perslucht

FA1	Vergroot de persluchtbuffer.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 4.100 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 3.400 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte nabij de persluchtcompressor om een persluchtbuffervat te plaatsen. De persluchtvrage is gemiddeld gezien variabel gedurende een bedrijfsuur. De persluchtcompressor heeft een vermogen van minimaal 10 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast ☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig op persluchtlekkages en verhelp deze.
FA2	Plaats een afsluiter met tijdschakelaar om verlies van perslucht buiten bedrijfstijden te beperken.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De op het persluchtnet aangesloten apparaten en machines zijn geschikt om zonder persluchtdruk buiten bedrijf stil te staan.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast ☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig op persluchtlekkages en verhelp deze. Controleer regelmatig de instelling van de tijden dat het persluchtnet buiten bedrijf is en zorg dat deze bij veranderende bedrijfstijden (zoals bij zomer- en wintertijd) worden bijgewerkt.

FA3 Pas een flow-drukregelaar toe in het persluchtnet.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.700 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de compressor is ten hoogste 45 kW en het persluchtgebruik is maximaal 7 m ³ /min. In het persluchtnet vinden hoge drukvallen plaats door grote persluchtafname.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verlaag de persluchtdruk na plaatsing van de schakelaar en controleer regelmatig de ingestelde waarde.
FA4 Plaats een luchtkanaal zodat de persluchtcompressor (koude) buitenlucht aanzuigt.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.000 bedrijfsuren van de persluchtcompressor per jaar.
Technische randvoorwaarden	De compressor staat binnen 5 m. van een buitenmuur.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FA5 Gebruik zuinige persluchtgereedschappen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij gereedschappen die meer dan 1.800 uur per jaar worden gebruikt.
Technische randvoorwaarden	De persluchtcompressoren hoeven niet te worden aangepast door het verminderde gebruik van perslucht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Onderhoud de perslucht aangedreven gereedschappen, zodat er geen onnodige perslucht verloren gaat en houd ze schoon. Controleer regelmatig op persluchtlekkages aan gereedschap, koppelingen en leidingen en verhelp deze.

FA6	Gebruik elektrisch handgereedschap als vervanging voor pneumatisch aangedreven gereedschap.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij gebruik van het gereedschap van meer dan 6 u/wk.
Technische randvoorwaarden	Er is een geschikt elektrisch alternatief beschikbaar dat voldoet aan de specifieke eisen van de werkzaamheden, zoals voldoende koppel en een handzaam gewicht en formaat. De gereedschappen worden niet in een ATEX omgeving gebruikt.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FA7	Gebruik een blower voor het schoonblazen in plaats van perslucht.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij gebruik van perslucht voor schoonblazen van meer dan 6 u/wk.
Technische randvoorwaarden	Het proces moet toestaan dat er met een lagere druk en groter luchtvolume schoongebazen wordt. De blower is binnen 10 m. van de toepassing te plaatsen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FA8	Vervang de regelklepbediening op basis van perslucht door elektrische aandrijvingen.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij processen die het hele jaar continu in bedrijf zijn.
Technische randvoorwaarden	Er is een elektrische voedingskast beschikbaar binnen 10 m. De regelklep bevindt zich niet in een ATEX omgeving.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FB1	Verlaag de stoomdruk van het centrale stoomnet.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het stoomnet is meer dan 2.300 uur per jaar op druk.
Technische randvoorwaarden	Voor de verlaging van het stoomdruksetpoint zijn geen verdere veranderingen aan het systeem nodig. De stoomafnemers kunnen functioneren met de verlaagde stoomdruk. De huidige leidingen en appendages dienen geschikt te zijn voor een verhoging van de stromingssnelheden van de stoom. De stoomdruk bedraagt minimaal 4 bar. De stoomdruk kan met ten minste 10% worden verlaagd.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de stoomdruk in het stoomnet.
FB2	Gebruik een economiser om warmte uit de rookgassen van de stoomketel nuttig in te zetten.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 2.100 vollasturen van de stoomketel per jaar.
Technische randvoorwaarden	De klep voor het ketelvoedingswater moet modulerend zijn om een constante flow in de economiser te garanderen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verricht regelmatig metingen aan de in- en uitgaande temperatuur om vast te stellen of de economiser goed werkt.
FB3	Gebruik een rookgascondensor om warmte uit de rookgassen van de stoomketel nuttig in te zetten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is redelijk koud suppletiewater aanwezig (10 - 20°C). Het suppletiewaterdebiet is relatief hoog (meer dan 80% van de massastroom van stoom), of er is warmtevraag aanwezig zoals water voor centrale verwarming of schoonmaakwater.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Onderhoud de warmtewisselaar volgens de leveranciersvoorschriften.

FB4	Vervang stoom als middel voor ruimteverwarming.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is een aansluitpunt voor gas aanwezig binnen een afstand van 50 m. van de te verwarmen ruimte. De huidige constructie en de elektriciteitsaansluiting kunnen worden hergebruikt (één-op-één vervanging van de huidige heaters). Er zweeft geen brandbaar stof (zoals houtstof of andere organische stoffen) in de ruimte. De rookgasafvoer kan direct door het dak gerealiseerd worden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FB5	Isoleer ongeïsoleerde warme delen van de stoomketel.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.
FB6	Isoleer stoomleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.

FB7	Pas een omgekeerde osmose (RO)-installatie toe om de ketelwaterkwaliteit te verbeteren.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende opstelruimte in het ketelhuis voor een omgekeerde osmose-installatie.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks op lekkages en voer zo nodig onderhoud uit aan de reverse osmose-installatie.
FB8	Plaats een warmtewisselaar bij de uitgang van een heetwaterproces om het suppletiewater voor te verwarmen met warmte uit te lozen water.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.500 bedrijfsuren van het heetwaterproces per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het heetwaterproces verbruikt ten minste 500 m ³ water per jaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Inspecteer en reinig elke twee jaar de warmtewisselaar.

Categorie: Aandrijvingen

FC1	Pas een frequentieregeling toe op machines.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 800 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de motor is goed toegankelijk, waardoor de frequentieregelaar nabij de elektromotor kan worden geplaatst. De functionaliteit van de machine moet een variabel of verlaagd toerental toestaan.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FC2	Pas een frequentieregeling op pompen toe.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 4.100 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 3.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FC3	Pas een frequentieregeling toe op compressoren van onder andere de koel-, vries- en persluchtinstallaties.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FC4	Vervang elektromotoren met efficiëntieklasse IE2 of lager door een motor met efficiëntieklasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is ten minste 0,75 kW.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.

FC5	Vervang IE3-elektromotoren door efficiëntieklasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.900 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is meer dan 0,75 kW.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.

Categorie: Productkoeling

FD1	Gebruik een alternatief voor elektrische verwarming aan de binnenzijde van de glazen deur van een verticaal vriesmeubel.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het vriesmeubel is meer dan 1.800 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig. Controleer dat de ruitverwarming is uitgeschakeld, nadat een folie of coating is aangebracht.

FD2	Plaats deuren voor verticale koelmeubels.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het koelmeubel is meer dan 4.400 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig. Niet van toepassing.

FD3	Pas nachtafdekking toe bij semi-verticale koelmeubels.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het koelmeubel is meer dan 2.100 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Het koelmeubel is geschikt voor het plaatsen van nachtafdekking.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Dek de koelmeubels af na sluitingstijd.
FD4	Plaats dagafdekking op horizontale vriesmeubels.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD5	Isoleer koel- en vriesleidingen.
Economische randvoorwaarden	Isoleer koel- en vriesleidingen.
Technische randvoorwaarden	Isoleer koel- en vriesleidingen.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.

FD6	Koppel de verdamperventilator aan de vriesceldeur.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De grenswaarden voor de maximale temperatuur van de producten in de vriescel moeten gewaarborgd kunnen blijven.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD7	Isoleer de wanden van koelcellen om warmte buiten te houden.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de isolatie op beschadigingen en vochtproblemen volgens de leveranciersvoorschriften.
FD8	Regel de verdamperventilatoren van koelcellen op basis van meerdere temperatuursensoren.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: de koelcel is meer dan 4.800 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	De oppervlakte van de koelcel is ten minste 100 m ² . In de koelcel wordt geen groenten en/of fruit opgeslagen, vanwege gevaar van ethyleenophoping.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD9	Pas een frequentieregelaar toe om het circulatievoud te regelen bij gekoelde opslag van groente, fruit of andere plantaardige producten (levend product).
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 4.500 draaiuren van de circulatieventilatoren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De circulatieventilatoren zijn geschikt voor frequentieregeling.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD10	Scheid de luchttoevoer naar de koelinstallatie van de warme lucht uit de koelinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De condensor staat binnen en de buitenlucht kan worden aangezogen met een aanzuigkanaal korter dan 5 m. De maatregel is niet toepasbaar bij stekkerklare koelmeubels.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD11	Pas een condensordrukregeling op buitenluchttemperatuur toe op de koelinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De bestaande software kan worden aangepast met een variabel condensorsetpoint. De regelkast van de koelinstallatie is bereikbaar en geschikt voor de toevoeging van een buitentemperatuursensor.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD12	Gebruik de restwarmte van de condensors van de koelinstallatie.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: de beschikbare warmte kan ten minste 1.000 uur per jaar nuttig worden ingezet.	
Technische randvoorwaarden	Er is ten minste 50 kWth aan warmte van de condensor beschikbaar. Het moet technisch mogelijk zijn om de warmte nuttig te gebruiken.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FD13	Pas dagafdekking toe bij semi-verticale koelmeubels.	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het koelmeubel is meer dan 7.200 uur per jaar in gebruik.	
Technische randvoorwaarden	Het semi-verticale koelmeubel moet geschikt zijn voor het plaatsen van dagafdekking.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FD14	Plaats ledarmaturen in gekoelde cellen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de verlichtingsarmaturen schoon.	

FD15	Pas heetgasontdooing toe op de vriesinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de werking van de heetgasontdooing. Er mag in principe geen ijsaangroei op de verdamper zichtbaar zijn.

Categorie: Grootkeukenapparatuur

FE1	Vervang de infrarood-salamander door een salamander met automatische pan/bord detectie.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.700 gebruiksuren van de salamander per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FE2	Pas hot-fill toe bij bestaande vaatwasapparatuur in grootkeukens.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 400 gebruiksuren van de vaatwasser per jaar.
Technische randvoorwaarden	De warmwaterleiding ligt nabij de vaatwasser.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FE3	Pas een dubbelwandige vaatwasser toe in grootkeukens.	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 400 gebruiksuren van de vaatwasser per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Niet van toepassing.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.	
FE4	Pas een laagdebiet afzuigkap toe bij grootkeukens.	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 3.200 draaiuren van de afzuigkap per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig de afzuigkap volgens het interval, zoals aangegeven in de leveranciersvoorschriften.	
FE5	Pas een elektrisch frituurtoestel toe in plaats van een gasgestookt toestel.	
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het elektriciteitsgebruik is ten minste 50.000 kWh en het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m³ per jaar.	
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	

FE6	Pas een elektrische combi-steamer toe in plaats van een gasgestookte variant.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het elektriciteitsgebruik is ten minste 50.000 kWh en het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Ovens

FF1	Pas een rookgasklep toe in het rookgaskanaal van de gasgestookte oven om warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 gebruiksuren van de oven per jaar en een aardgasgebruik van ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige ontsteking van de brander is geschikt om een rookgasklep te kunnen besturen. De oven heeft een thermisch vermogen van ten minste 40 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen ovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FF2	Pas modulerende branders in ovens toe.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.100 gebruiksuren van de oven per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen ovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Terreinverlichting

FG1	Plaats een tijd klok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het donker is.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing bij verlichting die om veiligheidsredenen de gehele nacht aan moet blijven.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de sensoren van de verlichtingsregeling schoon en controleer jaarlijks de instellingen van de tijd klok.
FG2	Plaats een bewegingssensor op plaatsen waar de lampen niet altijd aan hoeven te zijn.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.100 onnodige branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing bij verlichting die om veiligheidsredenen de gehele nacht aan moet blijven.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de sensoren van de verlichtingsregeling schoon.
FG3	Plaats extra schakelaars voor de veldverlichting per veld.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 11 kW aan verlichting per veld.
Technische randvoorwaarden	Per veld zijn al aparte kabels voor de stroomvoorziening aanwezig.
☐ Wel van toepassing	
☒ Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FG4	Vervang op een lichtmast de armaturen met spaarlampen of gasontladingslampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het ledarmatuur kan worden toegepast op de bestaande lichtmast.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
FG5	Vervang bij terreinverlichting zonder mast de armaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

Categorie: Zwembad

FH1	Vervang in bestaande kozijnen en ramen in de zwembadruimte het enkelglas door HR++ glas.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	HR++ glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FH2	Pas isolatie toe op ongeïsoleerde zwembadwaterleidingen in een zwembad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen zijn goed bereikbaar. De gemiddelde temperatuur van het water in de leidingen is hoger dan de gemiddelde temperatuur van de omgeving waarin de leidingen en appendages zich bevinden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie. Voer eenmaal per 5 jaar een warmtemeting uit.
FH3	Dek het zwembad af met zwembadafdekking buiten de openingstijden.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Afdekking buiten gebruikstijden mag niet leiden tot overschrijding van de grenswaarden voor vluchtige stoffen in het zwembadwater.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FH4	Plaats een glijbaanafsluiter op de uitgang van de waterglijbaan, die deels buiten de gebouwschil loopt.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasverbruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Plaats de glijbaanafsluiter als de glijbaan buiten bedrijf is.

FH5	Isoleer de wanden van het zwembassin.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De gemiddelde temperatuur van het zwembadwater is hoger dan de gemiddelde temperatuur van de omgeving waarin de wanden van het zwembassin zich bevinden. De wanden van het zwembassin zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.
FH6	Win warmte terug uit het spoelwater door gebruik te maken van een spoelwaterbuffer.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte voor het plaatsen van een spoelwaterbuffer van tenminste 5 m ³ .
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FH7	Pas een HR-ketel toe voor zwembadwaterverwarming.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.300 bedrijfsuren van het zwembad per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FH8	Verbeter de isolatie van het dak van het zwembad.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FH9	Pas een efficiënte warmtewisselaar toe op de balansventilatie van het zwembad.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	De luchttoevoer- en afvoerkanalen liggen in elkaars nabijheid. De warmte uit de ventilatielucht wordt niet met behulp van een warmtepomp teruggewonnen.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.	

Categorie: Serverruimte

FI1	Pas virtualisatie en consolidatie toe bij servers.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De door de virtualisatie en consolidatie gereduceerde servercapaciteit is voldoende om pieken in de vraag naar capaciteit op te vangen.
☐ Wel van toepassing	
x Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FI2	Stel geautomatiseerd energiebeheer in op servers.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	De op de server geplaatste applicaties zijn niet zodanig vertraginggevoelig dat vertragingen van enkele microseconden problematisch zijn.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FI3	Neem een laagbelaste Uninterrupted Power Supply (UPS) uit bedrijf.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Er zijn voldoende UPS-en actief om de nagestreefde redundantie in de serverruimte te waarborgen.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Monitor en registreer (automatisch) de UPS-efficiëntie en de geleverde vermogens en analyseer de uitkomsten.	
FI4	Pas een buitenluchtklep toe voor koeling van de serverruimte.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	De serverruimte grenst met ten minste één zijde aan een buitengevel om een gestuurde buitenluchtklep te kunnen installeren. De aangezogen buitenlucht bevat geen stoffen die voor vervuiling of schade aan de installaties kan zorgen. Indien aangezogen lucht voor de installatie schadelijke stoffen bevat moet er een filterinstallatie geplaatst kunnen worden. Het opgestelde vermogen in de serverruimte is ten minste 5 kW.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de vocht- en temperatuursensoren van de buitenluchtklep volgens leveranciersvoorschriften en reinig deze indien nodig.	

FI5	Pas een energiezuinige koelinstallatie toe voor de koeling van serverruimten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De COP (Coefficient of performance) van de huidige koelinstallatie is 3,5 of lager.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FI6	Breng een scheiding aan tussen de koude aanvoerlucht en de warme afvoerlucht in de datazaal.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datazaal aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de afdichting van de compartimenten en de plaatsing van de blindplaten.

Categorie: Roltrap

FJ1	Pas aanbodaafhankelijke regeling met twee snelheden of met onderbrekende roltrapbesturing toe.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 bedrijfsuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De roltrap moet geschikt zijn voor een aanbodaafhankelijke regeling of onderbrekende roltrapbesturing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen roltrap aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Zet de roltrap uit buiten openingstijden.

Categorie: Zonnepanelen

FK1	Plaats zonnepanelen op het dak.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het dak heeft voldoende vrije draagkracht voor de plaatsing van zonnepanelen en bijbehorende ballast. De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Het dak hoeft de komende 10 jaar niet te worden gerenoveerd. De verzekeraar gaat akkoord met plaatsen van de zonnepanelen zonder dat dit tot een significante prijsstijging van de verzekeringspremie leidt. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast. Bij een installatie van 300 kWp kan alle opgewekte energie direct in het gebouw worden gebruikt.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Al geplaatst.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak de zonnepanelen jaarlijks schoon. Controleer regelmatig of de verwachte productie gehaald wordt of laat dit monitoren.

Onderdeel 2 Processen

Categorie: Natlakspuitcabines

PA1	Pas een omschakelmodule toe om de ventilatiestand van de spuitcabine automatisch van ventilatie- naar circulatie te schakelen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 600 gebruiksuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het luchtbehandelingssysteem kan worden omgebouwd voor recirculatie (kanaalwerk van de afvoerlucht koppelen aan luchtbehandelingskast, aanbrengen recirculatiekleppen, et cetera).
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PA2	Win de warmte terug uit de ventilatielucht van de spuitcabine.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 800 uur droogtijd door de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon. Controleer de filters regelmatig en vervang deze tijdig.
PA3	Pas een openbrandersysteem toe voor de verwarming van de spuitcabine.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 800 uur droogtijd in de spuitcabine per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 600 uur droogtijd in de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige schakelkast is geschikt voor de ombouwing.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PA4	Gebruik hangschakelaars voor het spuitpistool om de afzuiging van de spuitcabine te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 bedrijfsuren van de spuitcabine per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 700 bedrijfsuren van de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PA5	Pas infrarooddrogers toe als droogstelsysteem voor spotreparaties.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Drogen

PB1	Pas vermogensregeling toe op de ventilatietoever naar de droogkamer.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.500 bedrijfsuren van de droogkamer per jaar.
Technische randvoorwaarden	De ventilatoren zijn geschikt voor toepassing van een vermogensregeling. De bestaande besturing beschikt over een analoge uitgang. In de bestaande regelkast is voldoende ruimte voor het plaatsen van een frequentieregelaar.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er vindt geen droogproces plaats.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PB2	Pas een vochtsensor inclusief regeling toe in de uittredelucht van droogprocessen.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 2.000 gebruiksuren van het droogproces.
Technische randvoorwaarden	Het thermisch vermogen van de luchtverhitter is ten minste 50 kWth.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er vindt geen droogproces plaats.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Procesbaden

PC1	Pas een warmtepomp toe voor de verwarming van een procesbad.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 5.000 bedrijfsuren van het procesbad per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is een warmtebron beschikbaar op minimaal 35 °C vloeistoftemperatuur (bijvoorbeeld koelwater). De warmtebron heeft een voldoende hoge flow om te voorzien in de warmtevraag wanneer deze circa 5 graden wordt afgekoeld. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor plaatsing van de warmtepomp.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer minimaal jaarlijks de effectieve en efficiënte werking van de warmtepomp.
PC2	Isoleer de wanden van een verwarmd procesbad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.
PC3	Dek warme procesbaden af om het warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het is mogelijk om het verwarmde procesbad meer dan 900 uur per jaar af te dekken.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer minimaal jaarlijks of de afdekking nog van goede kwaliteit is en of deze beschadigd is.

PD1	Optimaliseer de procesparameters van procesapparatuur.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.800 gebruiksuren van de procesapparatuur per jaar.
Technische randvoorwaarden	De apparatuur is al voorzien van aansturingsoftware met energiemonitoringsfunctionaliteit, maar deze is nog niet ingeregeld.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD2	Zuig warme lucht af bij grote warmteproducerende apparaten, zodat de ruimte minder hoeft te worden gekoeld.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.200 gebruiksuren van het apparaat per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van het buisrooster voor afzuiging bij de apparatuur.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verplaats warmteproducerende apparatuur naar buiten de gekoelde ruimte.
PD3	Regel het luchtafzuigdebiet bij droog- en moffelovens op basis van de bezettingsgraad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De ventilator is geschikt voor toepassing van een frequentieregelaar. In de bestaande regelkast is voldoende ruimte voor het plaatsen van een frequentieregelaar. De bestaande besturing beschikt over een analoge uitgang.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen droog- en moffelovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PD4	Pas een hoogfrequente HR-lader toe voor het opladen van tractiebatterijen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 400 laadcycli per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige accu's zijn geschikt voor hoogfrequent laden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD5	Plaats een filter op de afvoerlucht van de snipperafzuiger en blaas de afgezogen lucht terug de ruimte in.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 draaiuren van de snipperafzuiger per jaar.
Technische randvoorwaarden	De gefilterde lucht mag geen vervuiling in schadelijke concentraties bevatten. Houd geldende wetgeving voor de desbetreffende locatie aan.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen snipperafzuiger aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer en vervang de filters voordat deze verzadigd zijn. Verminder luchtvervuilingsbronnen waardoor het ventilatievoud lager kan zijn.
PD6	Pas een frequentieregelaar toe op de ventilator van de centrale stofafzuiging.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.600 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er mag geen stof neerslaan in het systeem als gevolg van de verlaging van de motorsnelheid. De frequentieregelaar kan in de bestaande regelkasten, óf nabij de elektromotor geplaatst worden. De ventilator van de centrale stofafzuiging heeft een efficiencyklasse IE2 of hoger.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen centrale stofafzuiging aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer het afzuigstelsel regelmatig op vervuiling.

PD7	Plaats een stopknop om het onnodig aanstaan van het centraal stofzuigersysteem te voorkomen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.300 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar.
Technische randvoorwaarden	De stopknop moet geplaatst kunnen worden binnen 3 m. afstand van de plek waar stof wordt afgezogen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen centrale stofafzuiging aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD8	Plaats een frequentieregelaar om het opgenomen vermogen van het centrale vacuümsysteem te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 700 gebruiksuren van het centrale vacuümsysteem per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vacuümsysteem is voorzien van afsluitbare aansluitpunten. De centrale vacuümmotor heeft een efficiencyklasse IE2 of hoger.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen vacuümsysteem aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig het vacuümsysteem op lekkages. Controleer regelmatig het vacuümsetpoint en pas dit zo nodig aan.
PD9	Vervang aanwezige verlichting op of nabij procesapparatuur door ledverlichting.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande lampen zijn eenvoudig bereikbaar en kunnen één-op-één worden vervangen door ledlampen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen procesapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

Categorie: Proceswarmte

PE1	Plaats aanvullende platen in de platenwarmtewisselaar om de warmteoverdracht te vergroten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De warmtewisselaar is door het toevoegen van platen uit te breiden met ten minste 20% extra warmtewisselend oppervlak. De extra onttrokken warmte in de uitgebreide platenwarmtewisselaar kan zonder extra aanpassingen in het proces nuttig worden toegepast. Het thermisch vermogen van de huidige platenwarmtewisselaar is ten minste 100 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PE2	Isoleer warme productleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen en appendages zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.
PE3	Isoleer de wanden van hoge temperatuur procesvaten om warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.200 gebruiksuren van het vat per jaar.
Technische randvoorwaarden	De wanden van het hoge temperatuur procesvat zijn goed bereikbaar voor het aanbrengen van isolatiemateriaal.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesvaten aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.

PE4	Isoleer de wanden van verwarmde opslagtanks.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: de tank wordt meer dan 500 uur per jaar verwarmd.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er zijn geen verwarmde opslagtanks aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.	
PE5	Pas een elektrische verwarmingsmantel toe voor IBC-containers.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 gebruiksuren van de straalkachel per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er zijn geen IBC-containers aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
PE6	Gebruik het warme en koude water uit de sterilisatiecyclus van producten of goederen voor verwarming en koeling van het sterilisatiewater.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.500 batches per jaar.	
Technische randvoorwaarden	De inhoud van het sterilisatievat is ten minste 100 liter.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er vindt geen sterilisatie plaats.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	

PE7	Gebruik de restwarmte uit het blancheerproces door het plaatsen van een warmtewisselaar.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 500 gebruiksuren van de blancheerder per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het reservoir met de warmtewisselaar (coil) kan eenvoudig worden aangesloten op het spui- en suppletiewater van de blancheur. Er is voldoende opstellingsruimte nabij de blancheur.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen blancheerproces aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodigschoon.
PE8	Gebruik de warmte van folieblazen nuttig voor de verwarming van een dichtbijgelegen ruimte.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De lengte van het aan te leggen kanaalwerk is minder dan 50 m. De naastgelegen ruimtes hebben ten minste gedurende 2.400 uur per jaar een warmtevraag. Er zijn geen additieve geuren of gevaarlijke stoffen aanwezig in de afgezogen warme lucht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Folieblazen is niet van toepassing.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Proceskoeling

PF1	Plaats een warmtewisselaar om de restwarmte in koelwater te benutten.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: de restwarmte is meer dan 2.800 uur per jaar nuttig inzetbaar. Natuurlijk moment: de restwarmte is meer dan 2.200 uur per jaar nuttig inzetbaar.
Technische randvoorwaarden	De teruggewonnen warmte uit het koelwater kan worden ingezet in een proces of toepassing met een gelijkmatige warmtevraag.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PF2	Pas een drycooler toe voor de koeling van procesapparatuur.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 bedrijfsuren van de procesapparatuur per jaar.
Technische randvoorwaarden	De warmte van de compressiekoelmachine wordt niet teruggewonnen. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van de drycoolers. Bij plaatsing op het dak moet het dak beschikken over voldoende vrije draagkracht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Regelmatig onderhouden van de drycoolers volgens leveranciersvoorschriften.
PF3	Pas voorkoeling met (leiding)water toe in een proces met ijswaterkoeling.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.400 bedrijfsuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte voor een extra koeler. Het opgewarmde (leiding)water moet nuttig kunnen worden gebruikt. Het koelproces kan in twee stappen worden uitgevoerd, met een voor- en een nakoelproces, die direct na elkaar plaatsvinden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen proces met ijswaterkoeling aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Veehouderijen

PG1	Pas een voorcoeler met koud (leiding)water toe bij het koelen van melk.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het opgewarmde (leiding)water moet nuttig kunnen worden gebruikt.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er wordt geen melk gekoeld.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PG2	Pas een frequentieregelaar toe om het vermogen van de vacuümpomp van de melkinstallatie te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 bedrijfsuren van de vacuümpomp van de melkinstallatie per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige vacuümpomp is geschikt voor de toepassing van een frequentieregelaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen melkinstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PG3	Pas een energiezuinige regeling toe op infrarood warmtelampen.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 800 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn infrarood warmtelampen aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Datacentrum

PH1	Stel een hogere koeltemperatuur in voor de koeling van servers.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig het ingestelde setpoint.
PH2	Pas een frequentieregelaar toe om het vermogen van de zaalkoelers te beperken.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De zaalkoelers kunnen frequentiegeregeld worden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PH3	Pas vrije koeling toe bij de koelinstallatie in het datacentrum.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Bij plaatsing op het dak moet het dak beschikken over voldoende vrije draagkracht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van het koelsysteem en optimaliseer de koelingsetpoints voor een hogere koeltemperatuur.

9.2 Locatie Beyerinckstraat 10-12 te Sliedrecht

Onderdeel gebouwen

Categorie: Energiebeheersysteem

GA1	Pas een automatisch energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) met rapportage-functie toe, waarbij gas- en warmte- (per uur) en elektragebruik (per kwartier) van het gebouw wordt geregistreerd.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
X Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
X Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen EBS aanwezig. Meterstanden maandelijks opgenomen en niet geanalyseerd.
Doelmatig beheer en onderhoud	Analyseer de gemonitorde data eenmaal aan het begin van het stookseizoen en eenmaal direct na het stookseizoen en stel de energiegebruikers zo optimaal mogelijk in. Wijs iemand aan die verantwoordelijk is voor het optimaliseren van de instellingen van de energiegebruikers.

Categorie: Isolatie van de schil

GB1	Isoleer spouwmuren van gebouwen.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is geen steiger nodig voor het aanbrengen van de isolatie. Er is in het kader van de Wet natuurbescherming geen nieuw onderzoek naar nestelplaatsen van beschermde diersoorten (zoals vleermuizen) nodig. De maatregel is niet van toepassing bij winkels en overige gebouwen die slechts beperkt bijverwarmd hoeven te worden, omdat er veel warmte vrij komt door de aanwezige processen en/of apparatuur. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.

GB2		Isoleer platte daken (bovenop de dakbedekking).
Economische randvoorwaarden		Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden		Het dak heeft voldoende draagkracht voor het isolatiemateriaal en de benodigde ballast. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.
GB3		Pas een automatisch sluitmechanisme toe bij overheaddeuren.
Economische randvoorwaarden		Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden		Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels. Stel de sensor goed in en zorg er daarbij voor dat de deur niet te snel (automatisch) open gaat.
GB4		Isoleer platte daken (onder de dakbedekking).
Economische randvoorwaarden		Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden		Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud		Niet van toepassing.

GB5	Vervang in bestaande kozijnen en ramen het enkelglas door HR++ glas.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	HR++ glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.
GB6	Vervang in bestaande kozijnen en ramen dubbelglas door HR++ glas
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	HR++ glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminderd het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.
GB7	Gebruik opblaasbare luchtkussens bij een vrachtwagen docking.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: de docking wordt gemiddeld genomen ten minste 10 u/wk gebruikt voor het laden en of lossen.
Technische randvoorwaarden	De ruimte wordt matig verwarmd (ten minste 15 °C).
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.

GB8	Plaats een loopdeur in overheaddeuren.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De ruimte wordt ten minste matig verwarmd (15°C of hoger).
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Verminder het warmteverlies via naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.

Categorie: Ruimteverwarming

GC1	Pas een klokregeling toe en regel deze in.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de klokinstellingen van het verwarmingssysteem en zorg dat deze nauw aansluiten bij de werkelijke gebruikstijden van het gebouw. Regel naast de gebruikelijke openingstijden van het pand ook de vakanties in. Voor deze controle kan gebruik worden gemaakt van de data uit het energiebeheersysteem.

GC2	Pas naast de bestaande verwarmingsketel een elektrische warmtepomp toe.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van de warmtepomp. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☒ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet voldoende capaciteit beschikbaar..
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de instelling van de stooklijn en het functioneren van de regeling. Controleer minimaal jaarlijks de effectieve en efficiënte werking van de warmtepomp.
GC3	Pas een weersafhankelijke regeling toe.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Bij een gecombineerd opweksysteem voor verwarming en warmtapwater is het technisch mogelijk om het tapwater in een aparte groep tot ten minste 65°C te verwarmen.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks de instelling van de stooklijn.
GC4	Isoleer de verwarmingsleidingen en appendages in onverwarmde ruimtes.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal rond leidingen en appendages in onverwarmde ruimten, zorg dat deze goed bevestigd is en herstel het materiaal bij eventuele schade.

GC5	Isoleer ventilatiekanalen in onverwarmde ruimtes.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal van de ventilatiekanalen.	
GC6	Pas een individuele regeling van de temperatuur per ruimte toe.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van de individuele regeling en/of de stand van de thermostatische radiatorkranen.	
GC7	Pas frequentiegeregelde circulatiepompen toe.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Het verwarmingssysteem laat een variabel debiet toe.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
X Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de instellingen van pompen en controleer of het afgiftesysteem nog goed werkt.	

GC8	Vervang directgestookte gasheaters in bedrijfshallen door directgestookte HR-gasheaters.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het aardgasgebruik is ten hoogste 1.000.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	In de ruimte is een rioolaansluiting aanwezig voor het aansluiten van de condensafvoer(en).
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de temperatuurinstellingen van de regeling en onderhoud de gasheater volgens leveranciersvoorschriften.

Categorie: Ruimteventilatie

GD1	Pas een klokregeling toe op het ventilatiesysteem.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig.
	Maak filters, ventilatoren en luchtkanalen van het ventilatiesysteem regelmatig schoon. Controleer jaarlijks de klokinstellingen van het ventilatiesysteem en zorg dat deze nauw aansluiten bij de werkelijke gebruikstijden van het gebouw.

GD2	Pas warmteterugwinning toe op een ventilatiesysteem met mechanische toevoer en afvoer.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het twincoilsysteem is inpasbaar in de luchtbehandelingskast of de luchtkanalen. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet aanwezig.
	Maak filters, ventilatoren en luchtkanalen van het ventilatiesysteem regelmatig schoon.

GD3	Vervang ventilatoren van klasse IE1 door ventilatoren van klasse IE4 of hoger
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.700 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.
GD4	Vervang indirect gedreven IE1-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.900 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.
GD5	Vervang indirect gedreven IE2-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.300 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is ten minste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

GD6	Vervang indirect gedreven IE3-slakkenhuisventilatoren door direct gedreven ventilatoren.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de ventilator is tenminste 5,5 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.
GD7	Vervang ventilatoren van klasse IE2 of IE3 door ventilatoren van klasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren van de ventilator per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak ventilatoren regelmatig schoon.

Categorie: Warmtapwater

GE1	Isoleer warmwaterleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks het isolatiemateriaal rond leidingen en appendages en herstel deze bij eventuele schade.

GE2	Gebruik waterbesparende douchekoppen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij een gemiddeld gebruik van meer dan 6 douchebeurten per week.
Technische randvoorwaarden	Door toepassing van de waterbesparende douchekop komt het tapdebiet bij systemen zonder voorraadvat niet onder de tapdrempel van het tapwatertoestel.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van het warmtapwatersysteem en voer regelmatig onderhoud uit aan kranen, kleppen en warmtapwaterinstallaties.

GE3	Vervang bij een indirect verwarmd voorraadvat de bestaande ketel door een HR-ketel.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van het warmtapwatersysteem en voer regelmatig onderhoud uit aan kranen, kleppen en warmtapwaterinstallaties.

Categorie: Binnenverlichting

GF1	Pas een regeling toe op de verlichting, zodat deze buiten gebruikstijden niet onnodig brandt.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer dagelijks bij het verlaten van het pand of alle verlichting die uit kan ook is uitgezet.

GF2 Vervang TL8-buizen door ledbuizen	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.600 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande armaturen zijn geschikt voor toepassing van ledbuizen.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF3 Vervang TL5-fluorescentiebuizen door ledbuizen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 6.100 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande armaturen zijn geschikt voor de toepassing van ledbuizen.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF4 Vervang gloei-, halogeen- en spaarlampen door ledlampen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 600 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande armaturen zijn geschikt voor ledlampen, waardoor de lampen één-op-één vervangbaar zijn.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF5	Vervang gasontladingslampen door ledlampen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	De bestaande armaturen zijn geschikt voor ledlampen, waardoor de lampen één-op-één vervangbaar zijn.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	
GF6	Vervang montagebalken en lichtlijnen met TL8-buizen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.100 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	
GF7	Vervang plafondspots met spaarlampen door ledspots.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.300 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF8	Vervang wandarmaturen met spaarlampen door ledwandarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF9	Vervang wandarmaturen met halogeenlampen door ledwandarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.100 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF10	Vervang spots met halogeenlampen door ledspots	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.400 branduren per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☐ Niet van toepassing		
x Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

GF11 Vervang railspots met halogeenlampen door ledrailspots	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 3.200 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande spanningsrail/contactrail is geschikt voor toepassing van de ledrailspots.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF12 Vervang railspots met gasontladingslampen door ledrailspots.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 5.200 branduren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 2.000 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande spanningsrail/contactrail is geschikt voor toepassing van de ledrailspots.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GF13 Vervang pendelarmaturen en opbouwarmaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF14	Vervang ingebouwde plafondarmaturen met TL8-buizen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GF15	Vervang vluchtwegsignaleringsarmaturen met TL-buizen of spaarlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Buitenverlichting

GG1	Vervang armaturen met TL8-buizen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De verlichting hoeft om veiligheidsredenen niet de gehele nacht aan te blijven.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
X Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

GG2	Vervang wandarmaturen met halogeenlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x AI toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GG3	Vervang wandarmaturen met spaarlampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x AI toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.
GG4	Vervang armaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing	
☐ Niet van toepassing	
x AI toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

Categorie: Zonnepanelen

GH1 Plaats zonnepanelen op het dak.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het dak heeft voldoende vrije draagkracht voor de plaatsing van zonnepanelen en bijbehorende ballast. De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Het dak hoeft de komende 10 jaar niet te worden gerenoveerd. De verzekeraar gaat akkoord met plaatsen van de zonnepanelen zonder dat dit tot een significante prijsstijging van de verzekeringspremie leidt. Bij een installatie van 300 kWp kan alle opgewekte energie direct in het gebouw worden gebruikt. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing x Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	PV-installatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak de zonnepanelen jaarlijks schoon. Controleer regelmatig of de verwachte productie gehaald wordt of laat dit monitoren.

Onderdeel 1 Faciliteiten

Categorie: Perslucht

FA1 Vergroot de persluchtbuffer.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 4.100 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 3.400 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte nabij de persluchtcompressor om een persluchtbuffervat te plaatsen. De persluchtvaart is gemiddeld gezien variabel gedurende een bedrijfsuur. De persluchtcompressor heeft een vermogen van minimaal 10 kW.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig op persluchtlekkages en verhelp deze.

FA2	Plaats een afsluiter met tijdschakelaar om verlies van perslucht buiten bedrijfstijden te beperken.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De op het persluchtnet aangesloten apparaten en machines zijn geschikt om zonder persluchtdruk buiten bedrijf stil te staan.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig op persluchtlekkages en verhelp deze. Controleer regelmatig de instelling van de tijden dat het persluchtnet buiten bedrijf is en zorg dat deze bij veranderende bedrijfstijden (zoals bij zomer- en wintertijd) worden bijgewerkt.
FA3	Pas een flow-drukregelaar toe in het persluchtnet.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.700 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de compressor is ten hoogste 45 kW en het persluchtgebruik is maximaal 7 m ³ /min. In het persluchtnet vinden hoge drukvallen plaats door grote persluchtafname.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verlaag de persluchtdruk na plaatsing van de schakelaar en controleer regelmatig de ingestelde waarde.
FA4	Plaats een luchtkanaal, zodat de persluchtcompressor (koude) buitenlucht aanzuigt.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.000 bedrijfsuren van de persluchtcompressor per jaar.
Technische randvoorwaarden	De compressor staat binnen 5 m. van een buitenmuur.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FA5		Gebruik zuinige persluchtgereedschappen.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij gereedschappen die meer dan 1.800 uur per jaar worden gebruikt.
Technische randvoorwaarden		De persluchtcompressoren hoeven niet te worden aangepast door het verminderde gebruik van perslucht.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud		Onderhoud de perslucht aangedreven gereedschappen, zodat er geen onnodige perslucht verloren gaat en houd ze schoon. Controleer regelmatig op persluchtlekkages aan gereedschap, koppelingen en leidingen en verhelp deze.
FA6		Gebruik elektrisch handgereedschap als vervanging voor pneumatisch aangedreven gereedschap.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij gebruik van het gereedschap van meer dan 6 u/wk.
Technische randvoorwaarden		Er is een geschikt elektrisch alternatief beschikbaar dat voldoet aan de specifieke eisen van de werkzaamheden, zoals voldoende koppel en een handzaam gewicht en formaat. De gereedschappen worden niet in een ATEX omgeving gebruikt.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud		Niet van toepassing.
FA7		Gebruik een blower voor het schoonblazen in plaats van perslucht.
Economische randvoorwaarden		Zelfstandig moment: bij gebruik van perslucht voor schoonblazen van meer dan 6 u/wk.
Technische randvoorwaarden		Het proces moet toestaan dat er met een lagere druk en groter luchtvolume schoongebazen wordt. De blower is binnen 10 m. van de toepassing te plaatsen.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting		Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud		Niet van toepassing.

FA8	Vervang de regelklepbediening op basis van perslucht door elektrische aandrijvingen.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij processen die het hele jaar continu in bedrijf zijn.
Technische randvoorwaarden	Er is een elektrische voedingskast beschikbaar binnen 10 m. De regelklep bevindt zich niet in een ATEX omgeving.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment X Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Stoom

FB1	Verlaag de stoomdruk van het centrale stoomnet.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het stoomnet is meer dan 2.300 uur per jaar op druk.
Technische randvoorwaarden	Voor de verlaging van het stoomdruksetpoint zijn geen verdere veranderingen aan het systeem nodig. De stoomafnemers kunnen functioneren met de verlaagde stoomdruk. De huidige leidingen en appendages dienen geschikt te zijn voor een verhoging van de stromingssnelheden van de stoom. De stoomdruk bedraagt minimaal 4 bar. De stoomdruk kan met ten minste 10% worden verlaagd.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de stoomdruk in het stoomnet.

FB2	Gebruik een economiser om warmte uit de rookgassen van de stoomketel nuttig in te zetten.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 2.100 vollasturen van de stoomketel per jaar.
Technische randvoorwaarden	De klep voor het ketelvoedingswater moet modulerend zijn om een constante flow in de economiser te garanderen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verricht regelmatig metingen aan de in- en uitgaande temperaturen om vast te stellen of de economiser goed werkt.

FB3	Gebruik een rookgascondensor om warmte uit de rookgassen van de stoomketel nuttig in te zetten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is redelijk koud suppletiewater aanwezig (10 - 20°C). Het suppletiewaterdebiet is relatief hoog (meer dan 80% van de massastroom van stoom), of er is warmtevraag aanwezig zoals water voor centrale verwarming of schoonmaakwater.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Onderhoud de warmtewisselaar volgens de leveranciersvoorschriften.

FB4	Vervang stoom als middel voor ruimteverwarming.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is een aansluitpunt voor gas aanwezig binnen een afstand van 50 m. van de te verwarmen ruimte. De huidige constructie en de elektriciteitsaansluiting kunnen worden hergebruikt (één-op-één vervanging van de huidige heaters). Er zweeft geen brandbaar stof (zoals houtstof of andere organische stoffen) in de ruimte. De rookgasafvoer kan direct door het dak gerealiseerd worden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FB5	Isoleer ongeïsoleerde warme delen van de stoomketel.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.

FB6	Isoleer stoomleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.

FB7	Pas een omgekeerde osmose (RO)-installatie toe om de ketelwaterkwaliteit te verbeteren.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende opstelruimte in het ketelhuis voor een omgekeerde osmose-installatie.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer jaarlijks op lekkages en voer zo nodig onderhoud uit aan de reverse osmose-installatie.

FB8	Plaats een warmtewisselaar bij de uitgang van een heetwaterproces om het suppletiewater voor te verwarmen met warmte uit te lozen water.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.500 bedrijfsuren van het heetwaterproces per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het heetwaterproces verbruikt ten minste 500 m ³ water per jaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen stoominstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Inspecteer en reinig elke twee jaar de warmtewisselaar.

Categorie: Aandrijvingen

FC1	Pas een frequentieregeling toe op machines.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 800 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de motor is goed toegankelijk, waardoor de frequentieregelaar nabij de elektromotor kan worden geplaatst. De functionaliteit van de machine moet een variabel of verlaagd toerental toestaan.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FC2	Pas een frequentieregeling op pompen toe.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 4.100 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 3.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FC3	Pas een frequentieregeling toe op compressoren van onder andere de koel-, vries- en persluchtinstallaties.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 draaiuren per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte in de regelkast om de frequentieregelaar te kunnen plaatsen, óf de frequentieregelaar kan nabij de elektromotor worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FC4	Vervang elektromotoren met efficiëntieklasse IE2 of lager door een motor met efficiëntieklasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is ten minste 0,75 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.
FC5	Vervang IE3-elektromotoren door efficiëntieklasse IE4 of hoger.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 1.900 draaiuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vermogen van de motoren is meer dan 0,75 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Test en controleer regelmatig de lagers en de weerstand van de wikkelingen volgens leveranciersvoorschriften.

FD1	Gebruik een alternatief voor elektrische verwarming aan de binnenzijde van de glazen deur van een verticaal vriesmeubel.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het vriesmeubel is meer dan 1.800 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer dat de ruitverwarming is uitgeschakeld, nadat een folie of coating is aangebracht.

FD2	Plaats deuren voor verticale koelmeubels.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het koelmeubel is meer dan 4.400 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD3	Pas nachtafdekking toe bij semi-verticale koelmeubels.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het koelmeubel is meer dan 2.100 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Het koelmeubel is geschikt voor het plaatsen van nachtafdekking.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Dek de koelmeubels af na sluitingstijd.

FD4	Plaats dagafdekking op horizontale vriesmeubels.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD5	Isoleer koel- en vriesleidingen.
Economische randvoorwaarden	Isoleer koel- en vriesleidingen.
Technische randvoorwaarden	Isoleer koel- en vriesleidingen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.
FD6	Koppel de verdamperventilator aan de vriesceldeur.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De grenswaarden voor de maximale temperatuur van de producten in de vriescel moeten gewaarborgd kunnen blijven.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD7	Isoleer de wanden van koelcellen om warmte buiten te houden.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de isolatie op beschadigingen en vochtproblemen volgens de leveranciersvoorschriften.
FD8	Regel de verdamperventilatoren van koelcellen op basis van meerdere temperatuursensoren.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: de koelcel is meer dan 4.800 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	De oppervlakte van de koelcel is ten minste 100 m ² . In de koelcel wordt geen groenten en/of fruit opgeslagen, vanwege gevaar van ethyleenophoping.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD9	Pas een frequentieregelaar toe om het circulatievoud te regelen bij gekoelde opslag van groente, fruit of andere plantaardige producten (levend product).
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 4.500 draaiuren van de circulatieventilatoren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De circulatieventilatoren zijn geschikt voor frequentieregeling.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD10	Scheid de luchttoevoer naar de koelinstallatie van de warme lucht uit de koelinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De condensor staat binnen en de buitenlucht kan worden aangezogen met een aanzuigkanaal korter dan 5 m. De maatregel is niet toepasbaar bij stekkerklare koelmeubels.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD11	Pas een condensordrukregeling op buitenluchttemperatuur toe op de koelinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De bestaande software kan worden aangepast met een variabel condensorsetpoint. De regelkast van de koelinstallatie is bereikbaar en geschikt voor de toevoeging van een buitentempatuursensor.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FD12	Gebruik de restwarmte van de condensoren van de koelinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: de beschikbare warmte kan ten minste 1.000 uur per jaar nuttig worden ingezet.
Technische randvoorwaarden	Er is ten minste 50 kWth aan warmte van de condensor beschikbaar. Het moet technisch mogelijk zijn om de warmte nuttig te gebruiken.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD13	Pas dagafdekking toe bij semi-verticale koelmeubels.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het koelmeubel is meer dan 7.200 uur per jaar in gebruik.
Technische randvoorwaarden	Het semi-verticale koelmeubel moet geschikt zijn voor het plaatsen van dagafdekking.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FD14	Plaats ledarmaturen in gekoelde cellen.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de verlichtingsarmaturen schoon.

FD15	Pas heetgasontdooiing toe op de vriesinstallatie.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de werking van de heetgasontdooiing. Er mag in principe geen ijsaangroei op de verdamper zichtbaar zijn.

Categorie: Grootkeukenapparatuur

FE1	Vervang de infrarood-salamander door een salamander met automatische pan/bord detectie.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.700 gebruiksuren van de salamander per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FE2	Pas hot-fill toe bij bestaande vaatwasapparatuur in grootkeukens.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 400 gebruiksuren van de vaatwasser per jaar.
Technische randvoorwaarden	De warmwaterleiding ligt nabij de vaatwasser.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FE3	Pas een dubbelwandige vaatwasser toe in grootkeukens.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 400 gebruiksuren van de vaatwasser per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet van toepassing.
Doelmatig beheer en onderhoud	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
FE4	Pas een laagdebiet afzuigkap toe bij grootkeukens.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 3.200 draaiuren van de afzuigkap per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig de afzuigkap volgens het interval, zoals aangegeven in de leveranciersvoorschriften.

FE5	Pas een elektrisch frituurtoestel toe in plaats van een gasgestookt toestel.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het elektriciteitsgebruik is ten minste 50.000 kWh en het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FE6	Pas een elektrische combisteamer toe in plaats van een gasgestookte variant.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: het elektriciteitsgebruik is ten minste 50.000 kWh en het aardgasgebruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen grootkeukenapparatuur aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Ovens

FF1	Pas een rookgasklep toe in het rookgaskanaal van de gasgestookte oven om warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 gebruiksuren van de oven per jaar en een aardgasgebruik van ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige ontsteking van de brander is geschikt om een rookgasklep te kunnen besturen. De oven heeft een thermisch vermogen van ten minste 40 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen ovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FF2	Pas modulerende branders in ovens toe.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.100 gebruiksuren van de oven per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen ovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Terreinverlichting

FG1	Plaats een tijdklok samen met een daglichtregeling als de verlichting op vaste tijden moet branden terwijl het donker is.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing bij verlichting die om veiligheidsredenen de gehele nacht aan moet blijven.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de sensoren van de verlichtingsregeling schoon en controleer jaarlijks de instellingen van de tijdklok.

FG2	Plaats een bewegingssensor op plaatsen waar de lampen niet altijd aan hoeven te zijn.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.100 onnodige branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing bij verlichting die om veiligheidsredenen de gehele nacht aan moet blijven.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	In verband met de veiligheid.
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak regelmatig de sensoren van de verlichtingsregeling schoon.

FG3	Plaats extra schakelaars voor de veldverlichting per veld.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 11 kW aan verlichting per veld.	
Technische randvoorwaarden	Per veld zijn al aparte kabels voor de stroomvoorziening aanwezig.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FG4	Vervang op een lichtmast de armaturen met spaarlampen of gasontladingslampen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Het ledarmatuur kan worden toegepast op de bestaande lichtmast.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	
FG5	Vervang bij terreinverlichting zonder mast de armaturen met gasontladingslampen door ledarmaturen.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
	☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
	☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.	

Categorie: Zwembad

FH1	Vervang in bestaande kozijnen en ramen in de zwembadruimte het enkelglas door HR++ glas.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	HR++glas kan in het bestaande kozijn of raam worden geplaatst.
☐ Wel van toepassing	
☒ Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FH2	Pas isolatie toe op ongeïsoleerde zwembadwaterleidingen in een zwembad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen zijn goed bereikbaar. De gemiddelde temperatuur van het water in de leidingen is hoger dan de gemiddelde temperatuur van de omgeving waarin de leidingen en appendages zich bevinden.
☐ Wel van toepassing	
☒ Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie. Voer eenmaal per 5 jaar een warmtemeting uit.
FH3	Dek het zwembad af met zwembadafdekking buiten de openingstijden.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Afdekking buiten gebruikstijden mag niet leiden tot overschrijding van de grenswaarden voor vluchtige stoffen in het zwembadwater.
☐ Wel van toepassing	
☒ Niet van toepassing	
☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment	
☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FH4	Plaats een glijbaanafsluiter op de uitgang van de waterglijbaan, die deels buiten de gebouwschil loopt.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het aardgasverbruik is ten hoogste 170.000 m ³ per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Plaats de glijbaanafsluiter als de glijbaan buiten bedrijf is.
FH5	Isoleer de wanden van het zwembassin.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De gemiddelde temperatuur van het zwembadwater is hoger dan de gemiddelde temperatuur van de omgeving waarin de wanden van het zwembassin zich bevinden. De wanden van het zwembassin zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.
FH6	Win warmte terug uit het spoelwater door gebruik te maken van een spoelwaterbuffer.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte voor het plaatsen van een spoelwaterbuffer van tenminste 5 m ³ .
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

FH7	Pas een HR-ketel toe voor zwembadwaterverwarming.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.300 bedrijfsuren van het zwembad per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☒ Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FH8	Verbeter de isolatie van het dak van het zwembad.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing		
☒ Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☒ Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
FH9	Pas een efficiënte warmtewisselaar toe op de balansventilatie van het zwembad.	
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
Technische randvoorwaarden	De luchttoevoer- en afvoerkanalen liggen in elkaars nabijheid. De warmte uit de ventilatielucht wordt niet met behulp van een warmtepomp teruggewonnen.	
☐ Wel van toepassing		
☒ Niet van toepassing		
☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment		
☒ Natuurlijk moment		
Toelichting	Geen zwembad aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.	

Categorie: Serverruimte

FI1	Pas virtualisatie en consolidatie toe bij servers.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De door de virtualisatie en consolidatie gereduceerde servercapaciteit is voldoende om pieken in de vraag naar capaciteit op te vangen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FI2	Stel geautomatiseerd energiebeheer in op servers.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De op de server geplaatste applicaties zijn niet zodanig vertragsgevoelig dat vertragingen van enkele microseconden problematisch zijn.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FI3	Neem een laagbelaste Uninterrupted Power Supply (UPS) uit bedrijf.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Er zijn voldoende UPS-en actief om de nagestreefde redundantie in de serverruimte te waarborgen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Monitor en registreer (automatisch) de UPS-efficiëntie en de geleverde vermogens en analyseer de uitkomsten.

FI4	Pas een buitenluchtklep toe voor koeling van de serverruimte.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De serverruimte grenst met ten minste één zijde aan een buitengevel om een gestuurde buitenluchtklep te kunnen installeren. De aangezogen buitenlucht bevat geen stoffen die voor vervuiling of schade aan de installaties kan zorgen. Indien aangezogen lucht voor de installatie schadelijke stoffen bevat moet er een filterinstallatie geplaatst kunnen worden. Het opgestelde vermogen in de serverruimte is ten minste 5 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast ☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de vocht- en temperatuursensoren van de buitenluchtklep volgens leveranciersvoorschriften en reinig deze indien nodig.
FI5	Pas een energiezuinige koelinstallatie toe voor de koeling van serverruimten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De COP (Coefficient of performance) van de huidige koelinstallatie is 3,5 of lager.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast ☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Opgesteld vermogen is lager dan 5 kW.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
FI6	Breng een scheiding aan tussen de koude aanvoerlucht en de warme afvoerlucht in de datazaal.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast ☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datazaal aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de afdichting van de compartimenten en de plaatsing van de blindplaten.

Categorie: Roltrap

FJ1	Pas aanbodaafhankelijke regeling met twee snelheden of met onderbrekende roltrapbesturing toe.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.600 bedrijfsuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De roltrap moet geschikt zijn voor een aanbodaafhankelijke regeling of onderbrekende roltrapbesturing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen roltrap aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Zet de roltrap uit buiten openingstijden.

Categorie: Zonnepanelen

FK1	Plaats zonnepanelen op het dak.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het dak heeft voldoende vrije draagkracht voor de plaatsing van zonnepanelen en bijbehorende ballast. De bestaande elektriciteitsaansluiting heeft voldoende capaciteit en er is voldoende transportcapaciteit beschikbaar op het elektriciteitsnet. Het dak hoeft de komende 10 jaar niet te worden gerenoveerd. De verzekeraar gaat akkoord met plaatsen van de zonnepanelen zonder dat dit tot een significante prijsstijging van de verzekeringspremie leidt. Indien het gebouw een monument is, wordt de monumentale status niet door de maatregel aangetast. Bij een installatie van 300 kWp kan alle opgewekte energie direct in het gebouw worden gebruikt.
☐ Wel van toepassing ☐ Niet van toepassing ☒ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	
Doelmatig beheer en onderhoud	Maak de zonnepanelen jaarlijks schoon. Controleer regelmatig of de verwachte productie gehaald wordt of laat dit monitoren.

Onderdeel 2 Processen

Categorie: Natlakspuitcabines

PA1	Pas een omschakelmodule toe om de ventilatiestand van de spuitcabine automatisch van ventilatie- naar circulatie te schakelen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 600 gebruiksuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het luchtbehandelingssysteem kan worden omgebouwd voor recirculatie (kanaalwerk van de afvoerlucht koppelen aan luchtbehandelingskast, aanbrengen recirculatiekleppen, et cetera).
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PA2	Win de warmte terug uit de ventilatielucht van de spuitcabine.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 800 uur droogtijd door de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon. Controleer de filters regelmatig en vervang deze tijdig.

PA3	Pas een openbrandersysteem toe voor de verwarming van de spuitcabine.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 800 uur droogtijd in de spuitcabine per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 600 uur droogtijd in de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige schakelkast is geschikt voor de ombouw.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PA4	Gebruik hangschakelaars voor het spuitpistool om de afzuiging van de spuitcabine te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 bedrijfsuren van de spuitcabine per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 700 bedrijfsuren van de spuitcabine per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PA5	Pas infrarooddrogers toe als droogsysteem voor spotreparaties.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen natlakspuitcabines aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Drogen

PB1	Pas vermogensregeling toe op de ventilatietoever naar de droogkamer.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.500 bedrijfsuren van de droogkamer per jaar.
Technische randvoorwaarden	De ventilatoren zijn geschikt voor toepassing van een vermogensregeling. De bestaande besturing beschikt over een analoge uitgang. In de bestaande regelkast is voldoende ruimte voor het plaatsen van een frequentieregelaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er vindt geen droogproces plaats.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PB2	Pas een vochtsensor inclusief regeling toe in de uittredelucht van droogprocessen.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 2.000 gebruiksuren van het droogproces.
Technische randvoorwaarden	Het thermisch vermogen van de luchtverhitter is ten minste 50 kWth.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er vindt geen droogproces plaats.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Procesbaden

PC1	Pas een warmtepomp toe voor de verwarming van een procesbad.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 5.000 bedrijfsuren van het procesbad per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is een warmtebron beschikbaar op minimaal 35 °C vloeistoftemperatuur (bijvoorbeeld koelwater). De warmtebron heeft een voldoende hoge flow om te voorzien in de warmtevraag wanneer deze circa 5 graden wordt afgekoeld. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor plaatsing van de warmtepomp.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer minimaal jaarlijks de effectieve en efficiënte werking van de warmtepomp.
PC2	Isoleer de wanden van een verwarmd procesbad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Voer jaarlijks een (visuele) controle uit naar de staat van de isolatie.
PC3	Dek warme procesbaden af om het warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: het is mogelijk om het verwarmde procesbad meer dan 900 uur per jaar af te dekken.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesbaden aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer minimaal jaarlijks of de afdekking nog van goede kwaliteit is en of deze beschadigd is.

Categorie: Procesapparatuur

PD1	Optimaliseer de procesparameters van procesapparatuur.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.800 gebruiksuren van de procesapparatuur per jaar.
Technische randvoorwaarden	De apparatuur is al voorzien van aansturingsoftware met energiemonitoringsfunctionaliteit, maar deze is nog niet ingeregeld.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD2	Zuig warme lucht af bij grote warmteproducerende apparaten, zodat de ruimte minder hoeft te worden gekoeld.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.200 gebruiksuren van het apparaat per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van het buisrooster voor afzuiging bij de apparatuur.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Verplaats warmteproducerende apparatuur naar buiten de gekoelde ruimte.
PD3	Regel het luchtafzuigdebiet bij droog- en moffelovens op basis van de bezettingsgraad.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De ventilator is geschikt voor toepassing van een frequentieregelaar. In de bestaande regelkast is voldoende ruimte voor het plaatsen van een frequentieregelaar. De bestaande besturing beschikt over een analoge uitgang.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen droog- en moffelovens aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PD4	Pas een hoogfrequente HR-lader toe voor het opladen van tractiebatterijen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 400 laadcycli per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige accu's zijn geschikt voor hoogfrequent laden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD5	Plaats een filter op de afvoerlucht van de snipperafzuiger en blaas de afgezogen lucht terug de ruimte in.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.000 draaiuren van de snipperafzuiger per jaar.
Technische randvoorwaarden	De gefilterde lucht mag geen vervuiling in schadelijke concentraties bevatten. Houd geldende wetgeving voor de desbetreffende locatie aan.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen snipperafzuiger aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer en vervang de filters voordat deze verzadigd zijn. Verminder luchtvervuilingsbronnen waardoor het ventilatievoud lager kan zijn.
PD6	Pas een frequentieregelaar toe op de ventilator van de centrale stofafzuiging.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.600 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.000 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er mag geen stof neerslaan in het systeem als gevolg van de verlaging van de motorsnelheid. De frequentieregelaar kan in de bestaande regelkasten, óf nabij de elektromotor geplaatst worden. De ventilator van de centrale stofafzuiging heeft een efficiencyklasse IE2 of hoger.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen centrale stofafzuiging aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer het afzuigstelsel regelmatig op vervuiling.

PD7	Plaats een stopknop om het onnodig aanstaan van het centraal stofzuigersysteem te voorkomen.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar. Natuurlijk moment: bij meer dan 1.300 gebruiksuren van de centrale stofafzuiging per jaar.
Technische randvoorwaarden	De stopknop moet geplaatst kunnen worden binnen 3 m. afstand van de plek waar stof wordt afgezogen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen centrale stofafzuiging aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.
PD8	Plaats een frequentieregelaar om het opgenomen vermogen van het centrale vacuümsysteem te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 700 gebruiksuren van het centrale vacuümsysteem per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het vacuümsysteem is voorzien van afsluitbare aansluitpunten. De centrale vacuümmotor heeft een efficiencyklasse IE2 of hoger.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen vacuümsysteem aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig het vacuümsysteem op lekkages. Controleer regelmatig het vacuümsetpoint en pas dit zo nodig aan.
PD9	Vervang aanwezige verlichting op of nabij procesapparatuur door ledverlichting.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	De bestaande lampen zijn eenvoudig bereikbaar en kunnen één-op-één worden vervangen door ledlampen.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Reinig regelmatig de lampen, armaturen, reflectoren en sensoren van de regelingen die erbij horen.

Categorie: Proceswarmte

PE1	Plaats aanvullende platen in de platenwarmtewisselaar om de warmteoverdracht te vergroten.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De warmtewisselaar is door het toevoegen van platen uit te breiden met ten minste 20% extra warmtewisselend oppervlak. De extra onttrokken warmte in de uitgebreide platenwarmtewisselaar kan zonder extra aanpassingen in het proces nuttig worden toegepast. Het thermisch vermogen van de huidige platenwarmtewisselaar is ten minste 100 kW.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PE2	Isoleer warme productleidingen en appendages.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De leidingen en appendages zijn goed bereikbaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.
PE3	Isoleer de wanden van hoge temperatuur procesvaten om warmteverlies te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 2.200 gebruiksuren van het vat per jaar.
Technische randvoorwaarden	De wanden van het hoge temperatuur procesvat zijn goed bereikbaar voor het aanbrengen van isolatiemateriaal.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen procesvaten aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.

PE4	Isoleer de wanden van verwarmde opslagtanks.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: de tank wordt meer dan 500 uur per jaar verwarmd.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er zijn geen verwarmde opslagtanks aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de staat van de isolatie en herstel het materiaal bij eventuele schade.	
PE5	Pas een elektrische verwarmingsmantel toe voor IBC-containers.	
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 gebruiksuren van de straalkachel per jaar.	
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er zijn geen IBC-containers aanwezig.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	
PE6	Gebruik het warme en koude water uit de sterilisatiecyclus van producten of goederen voor verwarming en koeling van het sterilisatiewater.	
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.500 batches per jaar.	
Technische randvoorwaarden	De inhoud van het sterilisatievat is ten minste 100 liter.	
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast		
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment		
Toelichting	Er vindt geen sterilisatie plaats.	
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.	

PE7	Gebruik de restwarmte uit het blancheerproces door het plaatsen van een warmtewisselaar.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: bij meer dan 500 gebruiksuren van de blancheerder per jaar.
Technische randvoorwaarden	Het reservoir met de warmtewisselaar (coil) kan eenvoudig worden aangesloten op het spui- en suppletiewater van de blancheur. Er is voldoende opstellingsruimte nabij de blancheur.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen blancheerproces aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PE8	Gebruik de warmte van folieblazen nuttig voor de verwarming van een dichtbijgelegen ruimte.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De lengte van het aan te leggen kanaalwerk is minder dan 50 m. De naastgelegen ruimtes hebben ten minste gedurende 2.400 uur per jaar een warmtevraag. Er zijn geen additieve geuren of gevaarlijke stoffen aanwezig in de afgezogen warme lucht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Folieblazen is niet van toepassing.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Proceskoeling

PF1	Plaats een warmtewisselaar om de restwarmte in koelwater te benutten.
Economische randvoorwaarden	Zelfstandig moment: de restwarmte is meer dan 2.800 uur per jaar nuttig inzetbaar. Natuurlijk moment: de restwarmte is meer dan 2.200 uur per jaar nuttig inzetbaar.
Technische randvoorwaarden	De teruggewonnen warmte uit het koelwater kan worden ingezet in een proces of toepassing met een gelijkmatige warmtevraag.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.
PF2	Pas een drycooler toe voor de koeling van procesapparatuur.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.300 bedrijfsuren van de procesapparatuur per jaar.
Technische randvoorwaarden	De warmte van de compressiekoelmachine wordt niet teruggewonnen. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor het plaatsen van de drycoolers. Bij plaatsing op het dak moet het dak beschikken over voldoende vrije draagkracht.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Niet aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Regelmatig onderhouden van de drycoolers volgens leveranciersvoorschriften.

PF3	Pas voorkoeling met (leiding)water toe in een proces met ijswaterkoeling.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.400 bedrijfsuren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Er is voldoende ruimte voor een extra koeler. Het opgewarmde (leiding)water moet nuttig kunnen worden gebruikt. Het koelproces kan in twee stappen worden uitgevoerd, met een voor- en een nakoelproces, die direct na elkaar plaatsvinden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen proces met ijswaterkoeling aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Veehouderijen

PG1	Pas een voorkoeler met koud (leiding)water toe bij het koelen van melk.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Het opgewarmde (leiding)water moet nuttig kunnen worden gebruikt.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er wordt geen melk gekoeld.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer de warmtewisselaar regelmatig en maak deze zo nodig schoon.

PG2	Pas een frequentieregelaar toe om het vermogen van de vacuümpomp van de melkinstallatie te beperken.
Economische randvoorwaarden	Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 1.900 bedrijfsuren van de vacuümpomp van de melkinstallatie per jaar.
Technische randvoorwaarden	De huidige vacuümpomp is geschikt voor de toepassing van een frequentieregelaar.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen melkinstallatie aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PG3	Pas een energiezuinige regeling toe op infrarood warmtelampen.
Economische randvoorwaarden	Natuurlijk moment: bij meer dan 800 branduren per jaar.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☒ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er zijn geen infrarood warmtelampen aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

Categorie: Datacentrum

PH1	Stel een hogere koeltemperatuur in voor de koeling van servers.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig het ingestelde setpoint.

PH2	Pas een frequentieregelaar toe om het vermogen van de zaalkoelers te beperken.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	De zaalkoelers kunnen frequentiegericht worden.
☐ Wel van toepassing ☒ Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Niet van toepassing.

PH3	Pas vrije koeling toe bij de koelinstallatie in het datacentrum.
Economische randvoorwaarden	Niet van toepassing.
Technische randvoorwaarden	Bij plaatsing op het dak moet het dak beschikken over voldoende vrije draagkracht.
☐ Wel van toepassing x Niet van toepassing ☐ Al toegepast	
☐ Zelfstandig moment ☐ Natuurlijk moment	
Toelichting	Er is geen datacentrum aanwezig.
Doelmatig beheer en onderhoud	Controleer regelmatig de instellingen van het koelsysteem en optimaliseer de koelingsetpoints voor een hogere koeltemperatuur.

